

Naročnina znaša mesečno 25 Din, za izposojništvo 40 Din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon šte. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440.
Celje: Kocenova ul. 2. Telefon šte. 190.
Rokopisi se ne vračajo. - Oglasi po tarifi.

JUTRO

Upravištvo: Ljubljana, Prešernova ul. 54.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Ispraviteljski oddelki: Ljubljana, Prešernova ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842; Praha čisto 78.180; Wien Nr. 105.241.

Ljubljana, 20. novembra.

Doživljamo nekoliko paradoksen primer. Jugoslovanski tisk je zadnje dni ponovno nastopil proti Heimwehrovcem zaradi njihovega sodelovanja v gotovinskih hrvaških emigrantih in zaradi njihovih zvez ki so jih skušali doseči s pomočjo emigrantov tudi v Jugoslaviji z nekaterimi ekstremnimi skupinami nekdanjih frankovcev Poudariti je tudi, da je bil ton našega časopisa do Avstrije in njene službene politike enako prijateljski kakor prej in da so se vsi naši listi skrbno varovali vsega, kar bi se moglo tolmačiti kot vmešavanje v avstrijske notranje zadeve. Refren vseh člankov in poročil je bil vedno, da želimo s sosedno republiko kar najboljšega prijateljskega sožitja.

Odmev je bil tak, kakršnega bi najmanj pričakovali. Avstrijski tisk ki je bil pač v prvi vrsti tangiran, je reagiral na pisanje jugoslovanskega časopisa prijateljsko in sam obsojal mahinacije Heimwehrovcev ter sumljivo akcijo onih skupin, ki bi se rade za restavracijo Habsburžanov poslužile pomoči frankovskih emigrantov. Zato pa se je pojavilo razburjenje v italijanskem tisku, ki je smatral za potrebno, da vzame Avstrijo v zaščito pred Jugoslavijo, čeprav ji od te strani ne grozi niti najmanjša opasnost, temveč le od bojevitih Heimwehrovcev. O teh pa italijanski listi seveda trdovratno molče.

V tem je torej ta paradoks, ki pa ima to dobro stran, da odkriva tudi politične tendence in konvencije. Avstrija hoče mir. Italiji bi bil očitno ljubši nemir. To zlasti jasno odseva iz rimske »Tribune«, ki skuša Avstrijo prestrašiti pred Jugoslavijo, češ da pomenja jugoslovanska kampanja le priravnjanje terena za diplomatsko intervencijo jugoslovanskega poslanika na Dunaju. Ta intervencija naj bi dosegla, da bi dunajska vlada ukrenila kake korake proti hrvaškim emigrantom v Avstriji. »Tribuna« fantazira celo o tem, da se grozi z naše strani Avstriji »z vojnimi pritiskom«, o čem pri nas seveda ni niti sledi, kakor tudi ni bilo nikjer opaziti »napadov na Avstrijo«, o katerih govori ta rimski list.

Seveda »Tribuna« tudi te prilike ne zamudi, da ne bi se obregnila ob Jugoslavijo. Odklanja vsako razpravo z jugoslovanskim tiskom »o argumentih«, s katerimi skuša Beograd izzvati sodbo tako zvene civilizacije o italijansko-jugoslovenskih odnosih in o vzrokih, ki so napravili te odnose tako težke. »Tribuna« nam očita, da smo falzificirali zgodovino londonskega pakta in prihaja do zaključka, da bi razprava z nami ne bila v skladu z dostojanstvom in prestižem Italije kot velisile.

Tudi o hrvaških razmerah v »Tribuna« dosti povedati. Čeprav same ne točnosti, in dokazuje, da morejo nekateri Hrvati, bivši avstrijski oficirji, bivati v Avstriji. To njihovo bivanje pa po mnenju »Tribune« nima nikake zveze z notranjimi zadevami Avstrije. Rimskega lista pri tem prav nič ne moti dejstvo, da so baš Italijani ponovno odobrvali sodelovanje Heimwehrovcev in hrvaških emigrantov, in ne dejstvo, da stoji nekateri teh emigrantov celo na čelu Heimwehra. Jugoslovanski tisk je od vsega početka nastopil proti tem temnim heimwehrovskim naklepom in na ta način vzel indirektno v zaščito avstrijsko državo in avstrijsko vlado, ki ji ima Heimwehr povzroča največje nepravice. Edini interes Jugoslavije je, da bi se Avstrija razvijala v redu in konsolidaciji, in zato je grda neresnica, ako trdi »Tribuna«, da želi beograjska vlada videti Avstrijo v neredu.

Prav tako ni točno, da naša vlada širi vesti, da bi bila v Zagrebu odkrila zarota za restavracijo Habsburžanov. Nikake take »hrvaške zarote« ni bilo, prve zanesljive vesti o skupni akciji Heimwehra in frankovskih emigrantov za obnovo Habsburžanov na je prinesel baš avstrijski tisk, ki so mu gotovo mahinacije teh dveh činiteljev bolj znane, kakor jugoslovanskemu.

Od vseh resnih dunajskih listov simpatizira s kampanjo italijanskega tiska samo »Reichspost«, ki je pravkar objavila izjavo generala Sarkotića, voditelja frankovskih emigrantov Sarkotić napada Jugoslavijo, piše o njenih razmerah kar najbolj črno in seveda demantira vesti o legitimistični zaroti in o tem, da bi bil on vodja te zarote. Nadalje sporoča, da je 9. novembra navedel našemu dunajskemu poslaniku Milojeviću svoje naziranje o razmerah v Jugoslaviji s prošnjo, naj to njegovo izjavo sporoči v Beograd. Kaj vse je povedal g. Milojeviću o tem general Sarkotić v svojem članku molči. meni pa, da je njegova izjava izzvala »napade« jugoslovanskega tiska. Gospod general se pri tem pač precenjuje. »Napadov na Avstrijo« v našem tisku sploh ni bilo, kar pa se je pisalo o heimwehrovski in frankovski akciji, je bilo napisano na podlagi informacij, ki so prihajale iz Avstrije, in na podlagi preiskave, ki je bila izvršena v Zagrebu povodom are-

Avstrijski Heimwehrovci in Jugoslavija

Odgovor „N. Fr. Presse“ na poročila jugoslovanskega tiska o nevarnih zunanje-političnih heimwehrovskih načrtih

Dunaj, 20. novembra. AA. Po dolgem molku je današnja »Neue Freie Presse« zavzela stališče do pisanja jugoslovanskega tiska o prilikah v Avstriji. List ne verjame, da bi bile resnične vesti o namerah nekih krogov v Avstriji, ki bi stremeli po izpremembi obstoječega reda, stvarjenega v vsej Evropi. List dalje pravi: »Če pa je točno kar pri našoj »Politiki« in drugi listi potem je potrebno, da jugoslovanski tisk prinese dokaze, kje Evropa vidi nevarnost, ki naj bi ji pretela Heimwehrovci so radikali v notranji politiki, toda nikoli se niso bavili z zunanjo politiko. O restavraciji Habsburžanov in obkrožanju Jugoslavije, kar se šteje v greh dr. Seimla, ne more biti niti govora, ker bi Avstrija bila srečna, če bi v eventualni bodoči svetovni katastrofi,

kakor malo je verjetno, mogla ostati nevtralna.«

»Težko je verjeti, da bi se taka kampanja mogla voditi brez vsakršne podlage, ne vidimo pa nikjer take podlage in ne razloga za tako kampanjo. V pošteve pride eno edino dejstvo, ki pa ni treba da bi vzbujalo skrb v Jugoslaviji. Naše razmerje do Italije je danes za nianso boljše nego prej. Minila je faza, ko je Mussolini govoril z omalovaževanjem o Avstriji in ko je fašizem grmel proti Avstriji. Italijanski tisk celo brani Avstrijo pred angleškimi in jugoslovanskimi napadi. Vsa Avstrija skupno s Heimwehrovci ne bo nikoli dovolila, da bi s katerikoli sosedom prišlo do nepriljudskih odnosov; o tem naj bodo tudi v Jugoslaviji dobro uverjeni.«

Akcija za podunavski žitni kartel

Uvodna posvetovanja med našimi in madžarskimi interesi v Budimpešti

Beograd, 20. nov. p. Novosadska produkta in efektna borza je izdala danes naslednji komunikat:

»Kakor smo že poročali so madžarski gospodarski krogi započeli akcijo, da bi se Jugoslavija, Rumunija in Madžarska sporazumele o skupni prodaji kmetijskih proizvodov, namenjenih za izvoz. Te dni je poslovalo več zastopnikov naših gospodarskih krogov pod vodstvom predsednika novosadske borze dr. Gedeona Djundjerskega madžarske gospodarske kroge v Budimpešti z namenom podrobnega informi-

ranja o tem predlogu. Poset je bil čisto informativnega značaja. Odposilci so se na Madžarskem sestali s predstavniki eksportnega društva z državnim podtajnikom dr. Enilom Staubom na čelu ter s predstavniki budimpeštanske borze in madžarske žitne trgovine, s katerimi so razpravljali o vseh možnostih skupne prodaje. Razprava nudi upanje, da bo to za naše poljedelstvo in žitno trgovino važno vprašanje mogoče ugodno rešiti. Prihodnji sestanek se bo vršil v najkrajšem času v Beogradu.

Uboj vestnega agrarnega uradnika

Komisar agrarnega urada v Vel. Bečkereku je bil ubit v izvrševanju svoje službe

Beograd, 20. novembra. AA. Na prošnjo agrarnih interesov iz občin Beodra in Dragutinova je ministristvo agrarne reforme že lani odobrilo, da se v omenjenih dveh občinah na velikih posevstvih Andora Karačonića izvrši revizija agrarnih odnosov. Ker je razdelitev v tem ministristvu že izvršena, je odredil bivši agrarni urad v Velikem Bečkereku, da se 8. t. m. in naslednje dni izvrši razdelitev agrarnega zemljišča in da se agrarnim interesom izročijo v deansko posest. Oposlanec agrarnega urada Stevan Teodorović, ki je izvrševal razdelitev, je ugotovil, da je neka parcela na tem posestvu, velika tri orale, zasedena po nekem Pajiću ki si jo je brez odobritve agrarnega oblastva samovoljno prilastil. Pajić je trgoval in je baje to parcelo kupil, a brez znanja in dovoljenja ministristva agrarne reforme in ministristva za poljedelstvo

Včeraj 19. t. m., ko je prišla vrsta nato

parcelo, sta zahtevala Pajićeva dva sinova od agrarnega odposlanca Stevana Teodorovića, da ju v zemljiški knjigi vpiše za lastnika. Tega Teodorović na podlagi obstoječih zakonskih predpisov ni mogel storiti, temveč jima je svetoval, naj se pritožita na nadrejenega mu oblastvo. Niso se zneale bližnje okolnosti, zakaj sta sinova na to napadla Teodorovića. Ugotovljeno je doslej samo to, da je bil Teodorović napaden, ko je sedel v voz, in da je eden izmed bratov držal konje za uzdo, drugi pa ga je napadel in mu z nožem prerezal aorto, da je Teodorović na mestu izdihnil. Proti ubijalcema je uveden sodni postopek, a Teodorovićevo truplo so prepeljali v Veliki Bečkererek. Ker je bil pokojni Teodorović vreden in sposoben uradnik in je umrl v izvrševanju službe, se bo pogreb vršil na državne stroške in bo na krsto položen venec ministristva za poljedelstvo.

Ukrepi za povzdigo naseljeniških kolonij

Okrožnica poljedelskega ministristva — Predavanja in poučni tečaji med kolonisti — Propaganda zadružništva

Beograd, 20. nov. AA. Kolonijam naših dobrovoljcev, optantov, kolonistov in drugih agrarnih interesov se doslej ni posrečilo vzbuditi primerne pozornosti za svoj gospodarski in kulturni prospek. Tako pristojna oblastva kakor tudi zasebni interesi so jih po krivici zanemarjali. Zlasti je izgostala vsaka moralna podpora s strokovnimi posveti, ki bi bili psihološko učinkovali, da se ti ljudje počutijo v svojih novih domovih kakor doma. To velja zlasti tudi za gospodarske in socialne ukrepe, ki so za organizacijo njihovih novih domačij potrebnejši kakor kdaj prej.

Da bi se tudi našim kolonistom šlo v tem pogledu na roko, je ministristvo poljedelstva dr. Oto Frangeš razposlal okrožnico na vse bane, pozivajoč jih, naj posvetijo svojo pozornost našim naseljenecem. Pred vsem morajo bane pozvati svoje strokovne poljedelske referente, da prireajo s pot-

možjo sreskih poljedelskih referentov po naših kolonijah predavanja in tečaje v znanju št. 10, 12 in 16 zakona o pospeševanju kmetijstva. Ravno tako naj veterinarski referenti s pomočjo sreskih referentov in občinskih, kjer jih imajo, organizirajo čim pogostejša predavanja in tečaje iz veterinarske stroke. Občine naj se opozre, da tudi njihovi organi, zlasti tajniki, poslovodje in inteligentnejši občani, posvečajo večjo pažnjo članom kolonij in da posejajo kolonije v svojem okolju čim pogostejše. Posebna pozornost naj velja propagandi za ustanavljanje raznovrstnih združenj, predvsem produktivnih. Referenti morajo po prirejenih predavanjih in tečajih oddati poročila banom, ki bodo na osnovi teh poročil sestavljali referate za ministristva s svojimi nadaljnjimi predlogi glede povzdige naših naseljenec.

Beograd, 20. nov. AA. Ministristvo poljedelstva je zgradilo v Slatini, srez gilanjski, 45 modernih hiš za naše naselence in 10 hiš v Dubravi, srez kačanski. Jutri bo prevzela te hiše kolovardski komisija ministristva g. V. Magovčevićem na čelu. Komisija bo nato oddala stanovanja najboljšim in najpotrebnejšim naseljenecem iz Vranja, ki so se tjakaj naselili že pred delj časom.

Vodstvo episkopata v Beogradu

Beograd, 20. nov. p. V Beogradu se mudijo zagrebški nadškof dr. Bauer, ljubljanski škof dr. Jezlič in beograjski nadškof Rodić, ki so danes posredovali v rešitvi cerkvenih vprašanjih.

Potrjena smrtna obsodba

Beograd, 20. novembra. D. Kasalski sodišče je danes potrdilo obsodbo skupljanskega apelacijskega sodišča, s katero je bil obsojen na smrt Mihael Golovicki, ki je ubil svojo mater in svojega brata ter skušal ubiti tudi soprojega brata.

Borba za poljsko ustavno reformo

Kriza poljskega parlamentarizma — Vlada Svitalskega ne bo odstopila ter bo izvedla reformo ustave kot jo predlaga maršal Pilsudski

Varšava, 19. novembra. AA. Včeraj je predsednik vlade dr. Svitalski predaval o potrebah reforme poljske ustave in označil glavne smernice nove ustavne reforme ki naj omogoči boljše bodočnost. Podal je kratek pregled ustavnih borb na Poljskem ki niso drugega kot borba med desnicami, ki se samo proti Pilsudskemu in levici, ki ljubosumno pazi na to, da ohrani suverene pravice narodnega predstavnika. Sedanja poljska ustava je plod narodnega pokreta, ki je prišel do veljave meseca maja 1926. Za tem pokretom je tedaj stala večina naroda.

Parlament, ki se identificira s pojmom naroda, je proti vsaki izdatni ustavni reformi, ki bi zmanjšala njegove pravice. Opozicija stavlja v parlamentu vedno nove predloge, da tako odloži ustavno reformo. Parlament je s svojim postojanjem izgubil stike z ljudskimi množicami, ki so odločno proti temu, da bi se Poljska vrnila v kaos pred letom 1926.

Geografski in gospodarski položaj Poljske je tak, da zahteva čim jaco državno avtoriteto in čim trdnjejšo organizacijo poljske države. Napačno je primerjati poljski parlamentarizem z zapadnim parlamentarizmom. Poljska nima kot Francija velikega števila močnih politikov, ki jamčijo za stalnost režima in za kontinuiteto francuske politike. Pač pa je za to tem večje število strank in frakcij. Na Poljskem sedaj ni mogoče sestaviti stalne parlamentarne večine. Zato se zadnja leta ne prestanjo vrste vlade in njihovi režimi trajajo samo po nekoliko mesecev. Vsaka vlada skuša ostati čim dlje na oblasti. Vrh tega je Poljska še daleč od tega, kar je bistveno za angleško parlamentarno življenje. To je fair play. Kolikor se da presoditi ta osnovna lastnost angleškega parlamentarnega življenja ne bo uresničena na Poljskem, ne v bližnji ne v daljni bodočnosti. Zategadelj je mogoče rešiti Poljsko pred neprestanimi krizami samo s povolitvijo avtoritete predsednika republike. Politično življenje na Poljskem je tako, da potrebuje močnih osebnosti. Parlamentarni režim, ki je neomejen, vodi neizbežno do bohotnega razmaha birokracije. Ta nevarnost je dokaj manjša, kadar je na vladi režim močne roke. Ustavne reforme ne morejo rešiti onih, ki so za prejšnjo demokracijo. Načrt opozicijskih strank gre za tem.

Ofenziva sovjetskih čet v Mandžuriji

Ruska letala obmetavajo kitajski glavni stan z bombami — Kitajske čete prosijo za pomoč

Moskva, 20. nov. g. Sovjetske čete so osvojile mesta Dalainor in Mazurio ter ujele večino kitajske posadke. Na kitajski strani je padlo nad 2000 mož. Boji s Kitajci, ki se jedro umikajo, trajajo dalje. Harbin, 20. nov. d. Na kitajsko-ruski meji je opaziti pozitivno gibanje sovjetskih čet, ki napovedujejo, da bodo v kratkem izvedle večjo ofenzivo proti kitajski fronti v svrhu ojačenja svojih strategičnih postojank.

Posebno živahno delujejo sovjetska izvidniška in bombarderska letala, ki stalno krožijo nad kitajskimi postojankami ter obmetavajo Kitajce z bombami, ki so porušile več važnih prometnih naprav. Ruska letala leta zelo daleč v ozadje kitajske vojne črte ter so večerj ponovno obmetavala z bombami glavni stan kitajske vojske v Hailjarju pri čemur je bilo mnogo kitajskih vojakov ubitih in težko ranjenih.

Neizpolnjive želje črnožoltnih lakajev

Avstrijski in madžarski legitimisti slovesno praznujejo rojstni dan Otona — Komentarji madžarskih socialistov

Budimpešta, 20. novembra. s. Zveza svetih krone madžarskih žena in mož je priredila včeraj, na predvečer rojstnega dneva kralja Otona v stari poslanski zbornici slavnostno zborovanje, na katerem so številni govorniki nastopali za čimprejšnji povratek Habsburžanov na Madžarsko in povečevali siavna dela Habsburga za madžarski narod.

Finančni ministar Karley je izvalil med drugim, da bi bila ideja ponovne združitve med Avstrijo in Madžarsko paradija dvojne monarhije in da ne bodo madžarski legitimisti nanjo nikdar pristali. Današnje stanje državnega upravitelstva ne more trajati večno, in to še posebno z ozirom na tradicionalno tesno zvezo med madžarskim državnim poglavarjem in katolicizmom. To namikavanje se nanaša na kalvinistično veroizpoved državnega upravitelja Hortya, ki je legitimistom trn v peti. Ministar je zaključil, da bi samo povratek kralja Otona obnovil državno pravno stanje.

Budimpešta, 20. novembra. o. Socialistični listi objavljajo k poročilu o proslavi madžarskih legitimistov daljše komentarje, v katerih spominjajo le na čase borb madžarskega naroda za samostojnost in svobodo v letu 1848. Obozarjajo jih med drugim tudi ne zločinsko nastopanje Habsburžanov v najboljšim madžarskimi rodoljubi, ki so jih črnožoltni krvniki obekali in streljali samo za to, ker so ljubili madžar-

da se samo izpremeni volilni zakon in da se po drugi strani razširijo pravice parlamenta. Te stranke zahtevajo stalno zasedanje parlamenta, celo za primer, da so razpisane nove volitve. Poljski je onemogočen vsak razvoj, ako se ne ustvari močna in stalna vlada. Parlament je proti temu in zato je izključeno sodelovanje glede ustavne reforme. Ljudske množice so to dobro spoznale in zahtevajo sedaj odločnih ukrepov, ne pa zvočnih fraz opozicije. Množice hočejo politiko močne roke v sedanjih težkih gospodarskih in socialnih razmerah. Borba za reformo ustave ne bo lahka, in treba bo pri njej mnogo potrpežljivosti, česar pa ne uvidevajo oni, ki hočejo biti trdozlati in zle volje. Zato je vlada odločena, da ne odstopi, ne glede na to, da-li ima v parlamentu aritmetično večino ali ne. Za vlado stoji večina prebivalstva, in zato »Bomo v tej borbi zmagali ni!«

Tabor, ki se zbira okoli Pilsudskega, bo moral prebroditi še dokajšnje težkosti, toda ustavna reforma bo končno vendarle taka, kakor jo je zamislil maršal Pilsudski.

Varšava, 20. nov. s. Konservativni knez Radziwil, predsednik vladnega bloka v sejmju je imel včeraj v Krakovu daljši govor, v katerem je izrekel željo, naj bi bila ustavna reforma po možnosti izvedena zakonitim putem. Če se pa to ne bo posrečilo, bo potreba pač to doseči z drugimi sredstvi. Končna odločitev o vsem tem pa leži izključno v rokah Pilsudskega, ki uživa zaupanje vse Poljske.

Dijaške demonstracije proti vladi

Varšava, 20. nov. s. Na raznih krajih Varšave, tako v bližini nemškega poslanstva in pri Filharmoniji, je prišlo včeraj do resnih spopadov med dijači in policijo pri čemur je bilo več dijakov ranjenih. Neko dijakinjo je pobil konj policijskega uradnika.

Pri Filharmoniji so demonstranti potegnili nekega stražnika s konja in ga težko ranili z udarci. Dijači so demonstrirali proti podpisu nemško-poljske pogodbe proti poljski vladi. Policija je dovolila protestno zborovanje dijakov proti nemško-poljski pogodbi s pogojem, da dijači ne poidejo demonstrirati na ulico. Kljub temu so se zbrale po zborovanju večje skupine dijakov, ki so odšle med demonstriranjem pred tehniko. Filharmonito in kazalnico. Številni demonstranti, ki se jim je pridružil tudi občinstvo, so bili aretirani. Za danes so zopet napovedana dijaška zborovanja.

Pri Filharmoniji so demonstranti potegnili nekega stražnika s konja in ga težko ranili z udarci. Dijači so demonstrirali proti podpisu nemško-poljske pogodbe proti poljski vladi. Policija je dovolila protestno zborovanje dijakov proti nemško-poljski pogodbi s pogojem, da dijači ne poidejo demonstrirati na ulico. Kljub temu so se zbrale po zborovanju večje skupine dijakov, ki so odšle med demonstriranjem pred tehniko. Filharmonito in kazalnico. Številni demonstranti, ki se jim je pridružil tudi občinstvo, so bili aretirani. Za danes so zopet napovedana dijaška zborovanja.

Kitajsko vrhovno vojno vodstvo je nujno naprosilo nankinško vlado za pomoč, ker je uverjeno, da se pod sedanjimi okolnostmi ne bodo mogle kitajske čete uspešno ustavljati navalu sovjetskih čet, ki razpolagajo z zelo dobro tehnično opremo ter s posebno močnimi oddelki težke artiljerije, ki obstrlejuje kitajske strategične postojanke pri Mančuliju, Dalainorju in Hailjarju.

Kitajsko vrhovno vojno vodstvo je nujno naprosilo nankinško vlado za pomoč, ker je uverjeno, da se pod sedanjimi okolnostmi ne bodo mogle kitajske čete uspešno ustavljati navalu sovjetskih čet, ki razpolagajo z zelo dobro tehnično opremo ter s posebno močnimi oddelki težke artiljerije, ki obstrlejuje kitajske strategične postojanke pri Mančuliju, Dalainorju in Hailjarju.

Kitajsko vrhovno vojno vodstvo je nujno naprosilo nankinško vlado za pomoč, ker je uverjeno, da se pod sedanjimi okolnostmi ne bodo mogle kitajske čete uspešno ustavljati navalu sovjetskih čet, ki razpolagajo z zelo dobro tehnično opremo ter s posebno močnimi oddelki težke artiljerije, ki obstrlejuje kitajske strategične postojanke pri Mančuliju, Dalainorju in Hailjarju.

Kitajsko vrhovno vojno vodstvo je nujno naprosilo nankinško vlado za pomoč, ker je uverjeno, da se pod sedanjimi okolnostmi ne bodo mogle kitajske čete uspešno ustavljati navalu sovjetskih čet, ki razpolagajo z zelo dobro tehnično opremo ter s posebno močnimi oddelki težke artiljerije, ki obstrlejuje kitajske strategične postojanke pri Mančuliju, Dalainorju in Hailjarju.

Kitajsko vrhovno vojno vodstvo je nujno naprosilo nankinško vlado za pomoč, ker je uverjeno, da se pod sedanjimi okolnostmi ne bodo mogle kitajske čete uspešno ustavljati navalu sovjetskih čet, ki razpolagajo z zelo dobro tehnično opremo ter s posebno močnimi oddelki težke artiljerije, ki obstrlejuje kitajske strategične postojanke pri Mančuliju, Dalainorju in Hailjarju.

Pomorska razorožitvena konferenca

London, 20. nov. AA. Po informaciji »Daily Telegraph« bo trajala pomorska razorožitvena konferenca v Londonu, ki bo odprta 21. januarja, osem do deset dni. Konferenci bosta prisostvovala tudi dva admirala, in sicer japonski admiral Takarabe in iranski Siriani.

Razkroj v stranki nemških nacionalistov

Nezadovoljstvo poslancev s katastrofalno politikom Hugenberg - Ogromno število ponarejenih vpisov v plebiscitne spiske

Berlin, 20. novembra. d. Predsednik nemške nacionalsocialistične stranke, Hugenberg, je doživel včeraj na seji parlamentarne klube svoje lastne stranke težak poraz. Klub se je sestel sredi noči, ki je trajala preko polnoči in na kateri so razpravljali poslanci o političnem položaju v Nemčiji ter o pripravi za organiziranje strankinega kongresa v Kasslu.

Predmet razprav je bil predvsem uspeh akcije za izvedbo ljudskega glasovanja o ratifikaciji Youngove reparacijske pogodbe. Večina poslancev je izrazila svoje nezadovoljstvo nad izidom glasovanja v plebiscitu imenitno ter proglasila izid kot velik neuspeh. Ravno tako so bili poslanci tudi zelo nezadovoljni z izidom občinskih volitev v Prusiji, pri katerih je stranka zelo nazadovala v korist ekstremnih socialistov.

Posebno ostre pa so bile razprave o § 4. predloga za izvedbo ljudskega glasovanja, ki predvideva zaporno kazen za vse nemške državljane, ki bi omogočili ratifikacijo Youngove pogodbe in priznanje nemške vojne krivde. Proti temu paragrafu je nastalo v vrstah poslancev nemške nacionalsocialistične stranke že veliko nezadovoljstvo še pred objavo ter je velik del njih zahteval, naj se ta člen črta. Hugenberg pa tega ni storil, ker je bil odvisen popolnoma od voditelja nemških narodnih socialistov, Hitlerja, ki je zahteval, da mora ostati ta člen brezopojno v predlogu. Agitatorji narodnih socialistov so razbojniško po vseh shodih s pristankom, da so danes le še oni predstavniki prave nemške nacionalsocialistične politike zaradi česar je prešlo v narodne socialiste večina demitirjev iz nemškonacionalsocialne stranke.

Zaradi tega so zahtevali včeraj poslanci, ki so nezadovoljni s pogubonosno politikom

predsednika Hugenberg, naj se dovoli vsakemu poslancu pri glasovanju o § 4. zakona proti ratifikaciji Youngove pogodbe pravica do svobodnega glasovanja. Ta predlog je zelo revoltiral Hugenberg, ki pa je moral končno nanj pristati, ker se je zanj zavzel tudi bivši voditelj nemških nacionalsocialistov, grof Westarp, ne da bi odredil prej o tem predlogu glasovanje, ker se je bal, da bo preglasovan in dobil s tem nezaučnico.

Berlin, 20. novembra. d. Nemški tisk obširno razmotriva potek sinočne seje nemške nacionalsocialistične stranke ter napoveduje, da bo prišlo v doglednem času do preloma v stranki sami, če ne bo podal preje Hugenberg svoje ostavke. Med nezadovoljnimi poslanci, ki jih je nekaj nad 20, so najuglednejši člani stranke, ki jih podpirajo zelo močne skupine nemške nacionalsocialistične stranke. Ta skupina sedaj že javno napoveduje, da bo najodločnejše nastopila proti škodljivi politiki šefa stranke na kongresu v Kasslu, zakar se zelo intenzivno pripravlja.

Berlin, 20. novembra. d. Iz dobro poučenih krogov doznava, da je komisija za preizkus vpisov v plebiscitne spiske ugotovila do sedaj nad 10.000 falsificiranih vpisov, ki jih je razveljavila. Sedaj se bavi glavni odbor z vprašanjem veljavnosti vpisovnih list, ki so jih izpolnjevali volilci na način, da so jih agitatorji desničarjev nosili po hišah, kjer se je vršilo nato vpisovanje. Ako bi glavni odbor razveljavil tudi te volje, potem prihr ne bo doseglo potrebno število volivcev ter bo neveljavno postopanje prenehalo za ohranilo v ustavi vse priprave za njegovo izvedbo, ki se ima izvršiti 22. decembra.

Macdonald preprečil krizo delavske vlade

Po daljšem govoru Macdonalda o potrebi sprejema zakona za omejitve brezposelnosti, je sklenilo levo krilo stranke glasovati za predlog vlade

London, 20. novembra. Parlamentarna frakcija delavske stranke je imela sinoči pod predsedstvom Macdonalda sejo, na kateri je bilo treba zavzeti stališče z ozirom na znano izjavo levega krila poslancev v vprašanju zakonskega načrta o omejitvi brezposelnosti.

Predsednik Macdonald je v svojem govoru dejal, da on tako strogo nastopa proti načrtu novega zakona, da tudi on, Macdonald sam ni zadovoljen s predloženim načrtom, da pa ni bilo za enkrat na noben način mogoče doseči vlade večjih ugodnosti za brezposelne. [Daje je iz-

razil upanje, da bo v kratkem mogoče izpolniti vse zahteve levega krila poslancev glede podpiranja brezposelnosti. Tako mu je uspelo skoro do poslednjega moža vzpostaviti enotnost delavske stranke in je bilo na podlagi tega novega stanja sklenjeno, da bodo delavski poslanci glasovali za predloženi zakonski načrt, ki pride na jutrišnji seji spodnje zbornice na dnevi red v drugem čitanju. Vendar pa bo bala kljub temu glasovalo nekaj poslancev neodvisne delavske stranke proti predloženemu zakonu.

Vzhodna reparacijska konferenca

Paris, 20. novembra. AA. »Echo de Paris« priobčuje komentarje o včerajšnjih dogodkih v komisiji za vzhodne reparacije in veli, da velesile niso bile složne in da niso jo zato odgovornost za prekinjeno delo te komisije. Verjetno je, da bo Italija kasneje vendarle izpremenila svoje zadržanje. Bolgarske se očividno vdaja domnevi, da ji bo haška konferenca odredila manjše reparacije.

Journalce napoveduje, da bo morala Bolgarska, ki je odklonila predlog komisije za vzhodne reparacije o 37 reparacijskih obrokih po 12 in pol milijona frankov, plačati 36 obrokov po 15 milijonov, kakor so to odredili strokovnjaki na pariški konferenci.

Italijanski prosvetni minister na Dunaju

Dunaj, 20. novembra. g. Danes je prisel nemški v najstrožjem inkognitu italijanski prosvetni minister Giuliano Baldino. Njegovo dunajsko bivanje, ki je določeno samo na en dan, ni v zvezi, kakor zatrjujejo v italijanskih političnih krogih s političnimi vprašanji.

Danes je italijanski prosvetni minister obiskal italijansko šolo, kjer je imel kratko predavanje. Minister je govoril o italijanski in nemški kulturi, ki sta vedno v Evropi delovali skupno. Baldino je tekom dneva obiskal več muzejev in si ogledal javne spomenike.

Budimpešta, 20. novembra. d. Jutri pripe v Budimpešto italijanski prosvetni minister Baldino, ki bo službeno obiskal madžarsko vlado in ostal v Budimpešti nekaj dni. Njegov posej opravljajo v zvezi z madžarskim odporom proti plačevanju reparacij.

Sestanek medvojne „mafije“

Praga, 20. nov. h. Jugoslovanski poslanik dr. Andjelčinović je priredil danes časnik, na čast članom medvojne „mafije“. Časnik se so udeležili razen kancelarja dr. Samala skoraj vsi člani mafije iz vojne dobe. Pri tej priliki so člani mafije najpristrajše pozdravili kot svojega sodelavca iz vojne dobe direktorja »Jutra« dr. Kramerja, ki se slučajno mudi v Pragi.

Poljsko-češki obmejni incident

Moravska Ostrava, 20. novembra. g. Pri Tatrovicah ob poljsko-češko-slovaški meji je prišlo do obmejnega incidenta, ki še ni popolnoma pojasnjen. Poljski finančni stražnik je streljal na češkoslovaškega državljana Ivana Zila in ga ubil. Zila je stalno bival na poljskem ozemlju in je bil zaposlen v tovarni na češkoslovaških tleh. Preiskava je dosedaj ugotovila, da je ustreljen Zila kljub pozivu straže naj obstane, nadaljeval svojo pot.

Italijanska odlikovanja madžarskih generalov

Beograd, 20. nov. p. Po vestih iz Budimpešte je danes tamonji italijanski poslanik grof De Monza izročil v vojnem ministerstvu veliki križ reda italijanske krone madžarskemu vojnemu ministru Gümösiu, nadležnemu glavnemu poveljniku madžarske vojske generalu Janšiju in generalu Röderju.

Odmevi Uzunovih razbojništev v Sobraju

Adresna debata v bolgarskem parlamentu — Uspeh lažnega Uzunova — Po dijaških demonstracijah

Sofija, 20. novembra. AA. Včeraj se je v sobranju pričela razprava o adresi parlamenta na prestolni govor. V imenu zemljoradnikov je govoril poslanec Markov, ki je s statističnimi podatki orisal težki gospodarski položaj Bolgarske. Posl. Markov je nato dokazoval, da je proračun pretirano visok in da notranji položaj ni normalen. Bolgarska je polna razbojnikov. Posl. Markov je zahteval energične ukrepe proti neprestanim razbojstvom. Zanimivo je, da je posl. Markov v svojem govoru navedel, da je razbojnik Uzunov po 9. juliju 1923 postal član narodnjaške stranke, h kateri je pripadal tudi bolgarski minister zunanjih poslov Burov. Svoj govor je poslanec Markov sklenil s pozivom, da je treba dati Bolgarski narodno vlado.

Sofija, 20. novembra. AA. Po poročilu iz Plovdiva je maskiran neznanec napadel skupino ljudi z besedami »Jaz sem Uzunov«. Ljudje so se tako preplašili, da jih je razbojnik mirno izropal, nato pa odvedel dekletko Maro Koševu v neko kolibo. Lažnega Uzunova so prišli. Orožniki so ugotovili, da gre za nekega mladeniča iz Plevlje.

Sofija, 20. novembra. AA. Študentje pripravljajo oster protest, ker je policija streljala nanje, ko so demonstrirali zaradi reparacij. Študentje so posetili Karadžova in zahtevali, naj se vodjo 4. policijske stražnice upokoji.

Rezervni oficirji so pripravljali nov protestni shod proti reparacijam. Shod, ki bi imel biti jutri, so oblasti prepovedala.

Bolgarska ministra na potu skozi Beograd

Beograd, 20. nov. p. Skozi Beograd sta danes potovala na poti iz Pariza v Sofijo bolgarski zunanji minister Burov in finančni minister Molov. Ker ni bil službeno napovedan njun prihod, na kolodvoru ni bilo oficijelne sprejeme. Tudi ob bolgarskega poslanstva ni nihče pozdravil ministra. Kakor znano, sta se bolgarska ministra udeležila v Parizu konference za ureditev vzvodnih reparacij. Novinarji, ki so skušali doseči, da bi jih ministra sprejela in jim podala izjavo o svojih uspehih v Parizu, niso dosegli svojega namena.

Razkrite poštno tatvine v Zagrebu

Z nadziranjem osumljenih uradnikov poverjeni nameščenec je sam odpiral ameriška pisma in kradel vložene bankovce — Aretacija poštne raznašalke v Pančevu

Zagreb, 20. nov. n. Uprava pošte in telegrafa v Zagrebu je izdala danes naslednje obvestilo: »Že deli časa je prejemala uprava pošte in telegrafa ovadbe, da se morajo neki nameščenici pošte Zagreb II. pečati z odpiranjem pism iz inozemstva in s tatvinami inozemskih valut. Prijave so se glasile poleg drugih uradnikov tudi na ruskega begunca Petra Lukasijevića, ki je bil nameščen kot dnevničar na pošti Zagreb II. Spočetka je imel baš Lukasijević nalogo in dolžnost, da pazi na one osebe, ki so bile prve osumljene imenovanih tatvin. Zaradi tega so bile prijave proti drugim uradnikom zelo nejasne in je bila podoba, da so le posledica mržnje in osvete, dokler ni padel končno upravičen sum na Lukasijevića samega. Da se ugotovi krivda ali nekrivda Lukasijevića, je bilo potrebno izvršiti nekaj fiktivnih pošilk, ki so šle skozi njegove roke.

Ve roke. To je bilo storjeno tako, da se je dogovorila zagrebška pošta z ljubljansko in je bilo odposlano iz Ljubljane v Zagreb fignirano denarno pismo, ki si ga je bil Lukasijević res prisvojil. Ta poskušnja je imela torej popoln uspeh in je bil zaradi tega Lukasijević predvčerajšnjim aretiran in flagrantni. V interesu preiskave se podrobnosti o aferi še ne morejo objaviti.

Novi Sad, 20. nov. n. Danes dopoldne je bila aretirana v vasi Pašicevo raznašalka pošte v Pančevu Filipina Herd. Prijeli so jo, ker je iz nekega ameriškega pisma, naslovljenega na Kristino Tot, vzela ček glaseč se na 30.000 dolarjev. Ker obstoja sum, da se je Herdova že deli časa pečala s takimi nepoštenimi, je bila razširjena preiskava na vse njeno preteklo poslovnanje.

Vdanostni pozdravi Kmetijske družbe

Kmetijska družba v Ljubljani je na svojem ustanovnem občnem zboru v soboto 16. t. m. odposlala naslednje pozdravne in udanostne brzojavke:

»Dvornemu maršalatu — Beograd. Ustanovni občni zbor Kmetijske družbe v Ljubljani dne 16. novembra izraža Njegovevi Veličanstvu kralju Aleksandru in Njegovi kraljevski hiši globoko udanost slovenskih kmetovalcev.

»Gospod ministrski predsednik general Zivković — Beograd. Ustanovni občni zbor Kmetijske družbe v Ljubljani dne 16. novembra pošilja Vam, gospod ministrski predsednik, udanostne pozdrave ter Vas prosi za Vašo blagohotno naklonenost pri svojem delu za pospeševanje kmetištva v Dravski banovini.

»Gospod Oto Frančeš, minister poljedelstva Beograd. Ustanovni občni zbor Kmetijske družbe v Ljubljani dne 16. novembra pošilja Vam, gospod minister, udanostni pozdrav s prošnjo za Vašo naklonenost, ki jo bo potrebovala pri svojem delu za prosneh kmetištva v Dravski banovini.

Sofijska konferenca

Sofija, 20. novembra. AA. Bolgarska agencija javlja: Na današnji seji bolgarsko-jugoslovenske komisije, ki ji je predsedoval gosp. Šapović, je bila končana diskusija o principijelni rešitvi vprašanja dvolastniških posestev. Delegaciji sta se sporazumeli o osnovi kasnejših razpravljanih in o načinu praktične likvidacije tega vprašanja. Diskusija je tekla v najbolj prijateljskem tonu in obe delegaciji sta pokazali živo željo, da se to vprašanje končno reši čim prej, ker je to v interesu obeh držav. Prihodnja seja bo jutri.

Novi afganistanski kralj umorjen?

Delhi, 20. novembra. o. Tu se je razširila vest, da je bil novi afganistanski kralj Nadir Khan umorjen. Smradajo, da je vest neresnična. Uradni krogi izjavljajo, da ne vedo o tem ničesar.

Nesreča rumunskega letalca

Bukarešta, 20. novembra. AA. Hidroavion pilot Teodorja se je moral spustiti na jezero Sudzic. Pri pristajanju se je letalo prevrnilo in je motor eksplodiral. Po štirinam iskanju so našli strahotno razmesarjeno pilotovo truplo.

Kitajci pretepli svojega poslanika

Bruselj, 20. nov. s. Davi je vdor šest Kitajcev v poslopje kitajskega poslanstva ter zahtevalo od poslanika naj posreduje zaradi oprostive njihovega rojaka, ki je bil aretiran zaradi poskušnega atentata na kitajsko poslanstvo. Ker je poslanik odgovoril, naj se obrnejo na belgijsko policijo, so ga prosili dejansko napadli in lahko ranili. Policija je napadalec prijel.

Posledica bolgarske nepopustljivosti

Sofija, 20. novembra. AA. Komisar Društva narodov Charond je prepovedal izplačilo preostalega zneska investicijskega posojila Bolgarski, dokler bolgarska vlada ne izpremeni novega bolgarskega železniskega zakona, kakor zahteva komisar Društva narodov.

Hmeljski trg

Zatec, 20. novembra. g. Promet okoli 200 stov. Živahno zanimanje za prvovrstno blago. Cene nespremenjene od 4/8 do 7/8 Kz.

Imenovanja pri banski upravi

Beograd, 20. novembra. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog ministra za javna dela ter v soglasju s predsednikom ministrskega sveta so postavljeni v kr. banski upravi dravske banovine:

za načelnika tehničnega oddelka: inž. Matija Kraje, upravnik oblasne tehnične uprave v Ljubljani;

za tehničnega inšpektorja v 1/3 inž. Ivan Sbrizaj, generalni inšpektor vod;

za tehnične svetnike v 1/4 inšpektorji: inž. Karel Orel, inž. Leon Mencinger, inž. Josip Otahal in inž. Vladislav Bevc;

za tehničnega svetnika v 1/5 inšpektor Alojzij Hočevar;

za tehnična prietava v 1/6: inž. Vilko Pletič in inž. St. Štolfa.

Beograd, 20. nov. p. Za tehnična inšpektorja L3 sta imenovana pri tehničnem oddelku Dravske banovine šef oddelka inž. Rudolf Zajec in šef strokovnega oddelka bivše gradbene direkcije inž. Viktor Skaberne.

Preprečeni „furež“ z ukradenim prašičem

Poličane, 20. novembra. V našem kraju se je primerilo že nekajkrat, da so udrli prašiči inšpektorja v tuje svinjake in odnesli spitate žrtve še preden so prišle pod domači nož. V Spodnji Breznici pri Poličanah pa se je dogodila tale stvar, ki lasno dokazuje drznost prilateljev pitanih prašičkov.

Pri posestniku Štumpfu so imeli prav lepo spitatega prašička, ki je že lani zagledal luz sveta.

— »Ta teden pa bomo našega puška kar zaklali,« je odredil hišni gospodar. Na večer so pri Štumpfu vse lepo uredili za klavne in so odšli spat v mislih na — koleno.

To je bilo združilo pri Štumpfovih vika in kriki, ko je odpirala gospodinja na vse zgoraj svinjaki. Bil je — prazen. Le plast strijene krvi je pričala o tem, kar se je odigralo tam tekom noči. Vsa oblokana je poklicala gospodinja svojega moža in klavca, ki pa nista mogla v sveti lezi storiti ničesar drugega, kakor da sta se pošteno pridručila na račun drznih tatov.

Sveda so poklicali orožnike, ki so odšli takoj na zasledovanje. Preiskava je ugotovila, da je bil prašič že v svinjaku zaklan. Bili so se nač, da ne bi cvileča žival prebudila snivačev Štumpfove družine. Zaklano žival so si tatovi naložili na hrbet in pobegnili z njo do bližnjega gozda. Do tja je vodila tudi krvava sled. Tamkaj pa so se prašičkari menda malo odpočili od nrestancega dela in zapazili, da zaklana žival še vedno krvavi. S čunio so zadelali urez, kakor je vsaka sled prenehala.

Kljub tej oviri na pridni orožniki niso odnehali z zasledovanjem. Polzvedovali so v vsi okolici, kam bi neki ukradeni prašič zašel, na so kmalu zvedeli, da imajo tisti dan furež pri Žibertu v vasi Stanovsko, pol ure daleč od Spodnje Breznice.

Previdno se je priplazila orožniška patrulja do Žibertove hiše. Izza zaklenjenih vrat je prihajal vesel holadri. Eden izmed orožnikov se je splozil v vežo skozi zadnja vrata in je prisluškoval hrupu in vpitju. Bilo je veselo. Kakor bi bila gostija.

Vmes je čul korakžen vzklk: »Daj ga sem en kos, saj sem za pošteno zaslužil!... Orožnikoma je bilo to dovolj. Navlo sta vstopila v sobo, kjer se jih je vsa družba, ki se je med ledačo tudi pošteno zalivala, močno prestrašila.

»Kar prisidite, gospodje! Danes imamo furež,« je menil eden veselih razracerjev. »A, kje smo dobili prašička?«, so se začeli v zadregi spogledovati, ko so jih začeli orožniki vsakega posebej spraševati.

Eden je menil, da je prašiček domač pridelek. »Poterica ga nam je poslala v dar,« so je pridružil drugi, itd.

Orožnikom je bilo teh neulemateoših se izpovedi dovolj. Navpovedali so aretaccio vsel družini in so odvedli vse v zapore okrajnega sodišča v Slovenski Bistrici.

Zdal pa se bo vršil furež le ob restavtivskom — ričetu!

Cela okolica se smeje na račun pomestne gostije.

Iz trboveljske občinske seje

Trbovlje, 20. novembra. V torek popoldne se je vršila plenarna občinska seja, na kateri se je razpravljalo v prvi vrsti o vodovodnem redu. G. Krušič je prečital osnutek vodovodnega reda, ki ga je sestavil in sprejel širši gospodarski odbor in ga poročevalec predlaga plenarnemu v odobrenje. Vnela se je živahna debata. V imenu TPD je izjavil rudniški ravmatelj z. inž. Pauer, da TPD ne prevzame nobenih bremen, ki bi jih prinesla vodarina in bo moral nositi izdatke za vodo vsak konsument sam.

G. Pavlinoudarja, da je umeliava vodarina potrebna z ozirom na občinsko gospodarstvo, vendar pa kritizira nekatere določbe pravilnika, ki so si v medsebojnem nasprotju. Poročevalec g. Krušič opozarja, da se vodarina mora umetiati, ker prebivalstvo z vodo tako trati, da smo bili poleti velikokrat brez vode, da pravno le vode dovolj za vse prebivalstvo. Prizna, da pravilnik ni idealen, da pa vella je za nekaj prehod. Najidealnije bi bilo, da bi vsi lastniki hiš takoj nabavili vodomer. To bi bilo najpametnejše, ali je zaenkrat neizvedljivo, ker števec ni mogoče nabaviti za vse in so tudi predrži. Pravilnik predvideva, da morajo nabaviti števec le ona podjetja, ki trošijo veliko vode, to so sodavčniki, pivarniki itd. Za vse ostale konsumente pa bo vodarina zaenkrat pavšalirana. (Tarifo smo objavili pred par dnevi).

G. Letnik je proti vsakemu omejevanju uporabe vode in to iz hišnih skrajnih ozirov. Občinska uprava naj vella, da bo vode v zadostni meri na razpolago. Zalame naj nove izvirke. — G. Krušič odgovarja, da bi razširitev vodovoda v tem smislu mnogo stala, za kar pa občina nima denarja na razpolago. Vodarina je umeliava v vseh krajih, kjer imajo vodovode. Pri glasovanju je bil pravilnik sprejet soglasno. Pravilnik obseza natlačna navodila glede napelave vode v hiše, glede materiala itd. Predvideva se pa tudi zelo stroge mere proti onim, ki bi vodo po potrebnem trafil. Prepovedano bo tudi izpiranje perila z vodovodno vodo.

V kmetijski odbor so bili izvoljeni gg.: Ferdo Roš, Ahac Rudolf, Cestnik Alojzij, Potrata Franc, Gričar Feliks in Brčić Franc.

Poplave v Hercegovini

Mostar, 20. nov. n. Neprestano deževje večih tednov je končno prenehalo. Neretva in Radoboja sta pričeli padati, vendar je nevarnost po narasli Neretvi še vedno velika. V okolici Čapljine sta preplavljeni dve vasi. Danes je odnesla Neretva leseno konstrukcijo mostu pri Grabovici, kjer je nameravala bivša oblastna samouprava zgraditi betonski most.

Nesreča črškega parnika v Dalmaciji

Split, 20. novembra. n. Pri izlivu Neretve je nasledel neki grški parnik, ki je plul iz Metkovića v Pirej. Na brozjavno obvestilo je poslala splitska direkcija pomorskega prometa pomožni parobrod, da reši iz nevarnega položaja grško tovarno ladjo.

Med vojno v Angliji zaplenjena nemška lastnina

London, 20. novembra. s. Nad 100 članov parlamenta je podpisal spomencu glede vrnitve med vojno zaplenjene nemške privatne lastnine. Spomenica bo izročena ministrskemu predsedniku Macdonaldu, zakladnemu kancelarju Snowdenu in trgovinskemu ministru.

Naši kraji in ljudje

Zagrebski specijalisti pri mariborskih ponesrečencih

Maribor, 20. novembra.

Stanje obeh ponesrečencev pri strahoviti letalski katastrofi v Mariboru, dr. Iva Sestana in pilota Hansa Müllerja, je sicer še vedno kritično, vendar ne brezupno. Raničenca sta včeraj obiskala zagrebska specijalista okulist dr. Botteri in internist dr. Radović. Ugotovila sta, da ima dr. Sestan precej težke no-tranje poškodbe, ker je bruhal kri, drugače je njegovo stanje razmeroma še zadosti povoljno. Popoldne pa je ranjenca obiskal tudi znani zagrebski kirurg dr. Budisavljevič, ki je ugotovil, da je dr. Sestanova desna noga popolnoma zdrava, dočim se leva nevarno gnolj. Za enkrat pa amputacija leve noge še ni potrebna; videlo se bo to šele v treh ali štirih dneh. Zdravnika upata, da bo dr. Sestan glede na svojo mladost in čvrsto naravo krizo prebolel in da utegne okrevati.

Müllerjevo stanje se je nekoliko poslabšalo, temperatura se je dvignila na 40 stopinj. Kljub temu zdravnik upata, da bo Müller, ki je izredno trdne narave in čvrst dečko, vseeno okrevati. Morda tudi pri njem amputacija nog ne bo potrebna. Oba zdravnika sta se kar najskrbneje zavzela za ranjenca. Pred odhodom je dr. Budisavljevič prosil primarija dr. Čerčiča, naj ga vsak dan telefonično sproti obvešča o stanju in o eventuelnih izprehembah obeh ranjenec, da se bosta vedela ravnati glede nadaljnjih ukrepov. Zaradi dejstva, da je dr. Sestan riskiral svoje življenje samo za propagando letalstva v Mariboru, je dr. Budisavljevič izjavil, da ordinaciji in eventualnih operacij ne bo zaračunal. Plemenita gesta uglednega zagrebskega specijalista je v Mariboru napravila dober vtis.

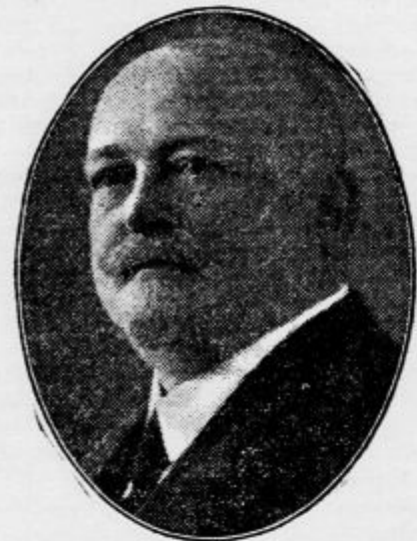

Razvaine letala »Schwalbe« na kupu granitnih kvadrov na mariborskem Glavnem trgu takoj po katastrofi, ko je po padcu čez streho zdrknilo proti tlom.

Zadnja pot Matije Dolničarja

Ljubljana, 20. novembra.

Po trudoljubnem podjetnosti in uspehov polnem življenju je danes g. Matija Dolničar, star komaj 54 let, legel k večnemu počitku. Pogreb se je vršil popoldne ob 15.30 izpred hiše št. 66 na Sv. Petra cesti. Žalne slovesnosti se je udeležila izredno

velika množica Ljubljancov vseh slojev, prišli so v zelo lepem številu tudi domačini iz pokrajinskega rojstnega kraja Smartna ob Savi in mnogoteri znanci iz vse domovine. Ogromni žalni sprevod se je točno ob uri začel pomikati proti Sv. Križu.

Spredaj za križem so viški gasilci nosili velik venec z rdečima trakovima in posvetilom ustanovnemu članu svojega društva. Nadalje so uslužbenci raznih podjetij, katerih solastniki je bil pokojnik, nosili prelepe spletke cvetja in zelenja. Posebej so bili na žalnem vozu nagradeni venci pokojnikove družine, sorodnikov in ljubljanskih prijateljskih družen, nakar je sledil mrtvaški voz z lepo posrebljeno krsto. Potnim članom družine in sorodnikom so sledili najbližji prijatelji, zastopniki gostilničarske zdruge, poslovni tovariši, predstavniki Zveze za tujski promet, razni zastopniki organizacij in korporacij, nakar se je zvrstila skoro nepregledna vrsta ostalega občinstva. Sprevod je krenil po Škofiji in Prisojni ulici na Kette-Murnovo cesto in dalje proti pokopališču, kjer so pokojnika položili v rodbinsko grobnico. Z Matijo je lezel v grob že četrti dol splošno znane gostilničarske družine Dol-

ničarjev. Pokojnik se je v mladosti hotel posvetiti trgovini, a kmalu se je osamosvojil kot restavratore na kolodvorski restavraciji v Trbovljah, pridobil si je lepo ekonomijo in kmalu razvil svoje sposobnosti v znanj Keršičevi gostilni v Šiški, končno pa kot kolodvorski restavratore v Ljubljani. Vzorno urejeno posestvo je imel v domačem kraju ob Savi. Udeleževal pa se je tudi v raznih podjetjih in imal osebno lepe zasluge pri razvoju renimirane tvornice »Pekateta«. V društvenem življenju se je udeleževal zlasti vestno pri Sokolu in CMD, splošno pa bil s svojo močjo in podporo na mestu, kjerkoli je šlo za narodno in napredno stvar. Vrli mož si je zagotovil časten spomin v izredno širokem krogu znancev in prijateljev, ki iskreno obžalujejo njegovo mnogo prerano smrt in sočustvujejo z ugledno družino, ki je izgubila ljubečega skrbnika.

Skala ga je ubila

Dovje, 19. novembra.

Neizprosna usoda je zopet ugrabila mlado življenje in zapustila za seboj vrzel med dovskimi fanti.

Pretekli ponedeljek so se odpravili Pavel Lotrič, Ivan Jamar in Miha Košir, vsi iz Dovjega, spravljeni les iz gorskega potoka Milce. Pod visoko in kršljivo steno Vrhovo so vlačili hode iz potoka. Zaradi padlega snega in obilnega dežja je bilo bivanje pod steno tem opasnejše, ker se je pričelo kamenje usipati. Omenjeni trije so baš vlekli večji hloč iz vode, ko je priletela raz steno skala, težka kakih 10 kg ter padla Mihaelu Koširju z vso silo na glavo. Udarce je bil strahovit. Kakor posekan se je zgrudil ponesrečenec z razbito glavo na zemljo ter obležal na mestu mrtve. Udarce skale mu je prebil lobanjo, da so mu izstopili možgani in je bila vsaka pomoč zaman.

Bogat Miklavž

Če bo izbiral zimske suknje, obleke, konfekcije, pletnine, trikotažo, dalje krasne športne čepice, perilo, klobuke in druge oblačilne potrebščine

v veliki in ceni izberbi pri trvdki

ANTON PRESKER

Ljubljana — Sv. Petra cesta št. 14.

Tragično preminuli mladenič je bil star 27 let, mirnega značaja ter splošno priljubljen med vaščani. Šele nedavno je prevzel gospodarstvo in obetala se mu je lepa bodočnost, ker je bil priden in razumen. Nerečna usoda pa je hotela drugače in ga je pokosila v najlepših letih. Njegova tragična smrt je vzbudila v vsem dovškem okolišu globoko sočustvovanje. Bodi mu lahka gorenska zemljica!

100 letna ženica in pismo po »Zeppelinu«

Ko je Marija Brinskele, posestnica v Ponikvi pri Mirni gori, letos 4. oktobra praznovala svoj 99. rojstni dan, se je le spomnilo tudi »Jutro«. Te dni me je pot dovela na Mirno goro, kjer sem si ogledal novo planinsko kočjo, ki je pač res najčvršča pomena za tujski promet v Beli Krašini, osebno še sedaj, ko spadamo pod Savsko banovino in bodo bratje Hrvati gotovo še bolj številno kakor doslej obiskovali naše kraje. Ob tej priliki sem tudi obiskal Marijo Brinskele. Bil sem zares presenečen, ko sem jo spoznal. Predstavljal sem si jo pač kot onemoglo ženico, ki ni sposobna za nobeno delo več. A ravno nasprotno. Ko stopim v hišo, se je ravno sukala okrog ognjišča ženica, na videz stara kakih 70 let.

— Kje pa imate mamo, ki je stara 100 let?

— O, to sem pa jaz! — mi urno odvrne ženica. — Jaz sem Marija Brinskele. Povabila me je v sobo in mi ponudila stol. Prav točno in razumno je odgovarjala na moja vprašanja, edino sluh ima nekoliko slah.

Ko se ozrem po mizi neledam na vozalu večje pismo iz Amerike, kjer je bilo oddano 7. avgusta za New York, da ga »Graf Zeppelin« prenese v Evropo. V pismu, ki je za vso pot potrebovalo komaj 7 dni, je sin poslal 10 dolarjev. Ko si pismo natančneje ogledam in se začnem o njem porovarjati s stanko, uvidim, da ženica sliši in imela pojma, da je pismo prišlo v Evropo po zraku. Razložim ji to podrobno in po domače, a vendar ni vna popolnoma razumela. Vzkliknila je samo:

— Hvala Bogu, da se ljudje ne vozijo več po morju in se mi vsaj moj sin ne bo vrtolil, ko bo prihodnje leto za mojo 100-letnico po zraku priletel domov...

Poslovil sem se od zgovorne starke in ji obljubil, da jo prihodnje leto ob 100-letnici zopet obiščem tudi jaz. Prisrčno se mi je zahvalila in povabila, da jo gotovo pridem obiskat.

Danes premijera!

Vaš ljubljeneec

Svetislav Petrović

kot hrvatski plemič, gentleman, kavalir in ljubavnik

BARON TRENK

Film o njegovih galantnih pustolovščinah in ljubavnih odnošajih z lepo cesarico

Marijo Terezijo ki jo predstavlja divna

Lili Dagover

Danes ob 4., 4/6., 1/2, 8. in 9. uri.

Telefon 2124

Elitni kino Matica

lić nas seznanja z originalno Ovidovo teorijo ljubezni. — Znani raziskovalec Ruzgja Boškovića dr. Branimir Truhelka premostriva angleška pisma velikega humanista in matematika. — Interesantan je članek dr. A. Pogodina o Puškinu, takisto esej D. Radmilovića o Flaubertu, ki pa še ni zaključen. — Nadaljuje se spis pesnice Desanke Maksimović o Ivani Orleanski. — Pisma pisateljice Jelene Dimitrijevičeve iz Londona razodajajo finočutno opazovalko angleškega življenja. Tega ali onega utegne zanimati tudi Denjkinov članek »Rusija i balkanski Slovenici«. Seveda je tudi beletristika obilna. Prevod Prešernovega Sonetnega venca smo že omenili. V prozi je objavljenih več prevodov iz sodobne ruske književnosti (Leonid Leonov, Lidija Sejfulina, VI. Lidin, Vera Imber) in iz poljščine (St. Zeromski).

Srb prevel v nemščino »Smrt Small Age Čengića«. Steva Čuturila je prevel v nemščino znameniti Mažuraničev ep »Smrt Small-age Čengića« in ga izdal z naslovom »Isamajlage Tchengisch« Tode. »Misaoc« sodi, da prevod ni slab, čeprav je prevajalec razvelikel ep za 31 verzov.

O psihitemu tipu južnega Srba. Razpravo o tem predmetu iz peresa dr. Dušana Nedeljkovića je izdalo beograjsko Geografsko društvo. Nedeljkovića zasluga je v glavnem to, da je odkril pri Srbih južne Srbe vse osebine, ki po Cvičju karakterizirajo dinarski psihični tip. S tem je ovrgel Cvičjevo mnenje, da bi bili južnoosrbijanci poseben »centralni« tip.

uiliški profesor dr. G. Nowak je predaval o dalmatinsko škofu Gregorju Ninskem. Predavatelj stoji na stališču, da ne gre smatrati Gregorja Ninskega za kdo ve kaj kega narodnega heroja. Omenjeni klub, v katerem so, kaj pa da, tudi slovenski slušatelji, bo poslej prirejal redna predavanja vsučiliških profesorjev o aktualnih vprašanjih. To je treba samo pozdraviti.

Zagreb je imel veliko senzacijo in za njo — ni manjše razočaranje. Gre za tako zvani ton film. V zadnjih tednih je vse mesto govorilo o tem, češ v Zagrebu se bo uprizoril »ton-film« prvič na vsem Balkanu. Napredek, prestiž itd. Ze 14 dni prej so plakati po mestu javljali ta dogodek, vstopnice za prve predstave so bile nekaj dni pred prvo predstavo razprodane. Premiera je tehnično na videz dobro uspeła, drugi in tretji dan pa je bila polnija. Občinstvo je moralo čakati v kinematografu celo uro, da je lahko potem brez pričakovane užitka odšlo domov.

M. E.

»Misaoc«, znana beograjska revija, je izšla pravkar v zelo obsežnem zvezku, ki pa ve-hja še za julij in avgust. Izmed razprav v tem zvezku naj omenimo le najzanimivejše: »Postanek organskih materija i poreklo energije iz peresa dr. St. Jakovljevića (razprave tega žanra pogrešamo v slovenskih revijah, ki se skoraj nič ne zanimajo za velike filozofske in naravoslovne probleme). »Ovidijevo Ars Amatoria« (dr. N. Vu-

Ali je v kavi kaj odveč?

Je, in sicer neprebavljivi kavin vosek in kofein. kateri se nahaja v kavi, ki jo pijete; iščete pa pravega užitka, in izogniti se hočete za mnoge ljudi škodljivemu kofeinu, ki slabo deluje na srce, možgane in ledvice. Vse nepotrebno je odvzeto kavi Hag, drugo ne. In zato ima prednost, ker je edina prava kava z garantirano neškodljivostjo.

Bon.
Ta bon daje pravico na poštnine prost
brezplačen vzorec.
Prosimo, da ga odrežete in pošljete z Vašim točnim naslovom na
KAVA HAG D.D., Zagreb, Tomšičeva ulica br. 4.

Da je ženica še tako čvrstega zdravlja, je mogoče pojmovati pač le po tem, da je ozračje v okolišju Mirne gore naravnost idealno. Društvo, ki vzdržuje planinsko kočjo, priporočamo, naj prihodnje leto izvršimo poskrbi za upravo in postrežbo gostov in dotok obiskovalcev bo stalno naraščal. Saj se razume: kdo si ne bi rad okrepil zdravlja v takem kraju, kjer ljudje čvrsti in vedri dosegajo 100 let? — S.

Nova postojanka Tujskoprometnega društva

Kamnik, 20. novembra.

IV soboto je bil sklican po pripravljalnem odboru ustanovni občni zbor Tujsko prometnega društva. V gostilni pri Cererju se je do pol 9. zvečer zbralo lepo število meščanov.

Predsednik pripravljalega odbora je pred otvoritvijo omenil, da pravila, ki so se vložila, niso potrjena, ker je bilo treba vstaviti še gotove stvari. Zaradi tega se tudi ne bi mogel vršiti ustanovni občni zbor. Po daljši debati se je sklenilo, da sobotni občni zbor ni ustanovni občni zbor ter se bodo vsi skleni, ki jih bo ta občni zbor sprejel, predložili ustanovnemu občnemu zboru, ki bo sklican po odobritvi pravil — v odobrenje, nakar bodo imeli šele pravomočje.

Predsedstvo je prevzel g. Tomo Homar, nakar se je razpravljalo po dnevnem redu. Prišlo se je že 84 članov. Pri čitanih pravil so se popravile gotove točke. Vstavilo se je tudi določbo o društvenem razsodišču, ki je dosedaj manjkala in zaradi česar so bila pravila vrnjena. V odzbor so bili soglasno izvoljeni g. Kos, dr. Karba, Kramar, Stare, Homar Tomo, Cerer, Možina, dr. Ogrin, Faldiza, namestniki: g. Uršič, Murn, Deisinger, Justin, predsed. računov: g. Koželj in Kladnik. Letna članarina se je določila na 12 Din. Novoustanovljeno društvo prevzema vso imovino od bivšega »Društva za pospeševanje prometa s tučci«. Glede prevzema se stoji v stiski s podružnico SPD, ki je svoječasno dobila od bivšega društva, ki se je razšlo — inventar in nekaj gotovine. Na občnem zboru se je razmišljalo tudi o olepšavi mesta, kajti tudi tu se hoče novo društvo uveljavljati.

Po občnem zboru se je vršila takoj prva seja, na kateri se je konstituiral odbor: predsednik: Janko Stare, podpredsednik: Miloš Kramar, tajnik: Rajko Kos, blazajnik: Vinko Možina, odborniki: dr. Rihard Karba, dr. Fran Ogrin, Cerer Anton, Faj-

diga Franc, Homar Tomo in župan gosp. Krtnar.

Občni zbor in seja sta potekla v popolni harmoniji in se je jasno kazala volja do dela za naš lepi Kamnik pri vseh udeležencih.

Ustanovitve tega društva je bila za Kamnik zelo potrebna. Upoštevati moramo, da se za Kamnik do sedaj ni dosti storilo v tujsko prometnem oziru: vse to je treba sedaj popraviti. Odbor in naklonjenost vsega meščanstva nam daje garancijo, da je dana možnost razmaha Kamniku. Tekom zime bo treba marsikaj polepšati za poletno sezono, tudi v reklamnem oziru se bo treba vsestransko razgibati. Lepota našega kraja ni divnih naših alp je znana širom naše države, potreba pa je, da spoznamo Kamnik in naše lepe planine, polne romantike — tudi zuna naših meja. Kamničane pa pozivamo, da pristopijo vsi v novo društvo.

Delo loškega olupševalnega društva

Škofja Loka, 20. novembra.

Lepo vrsto let že izvršujejo krasitelji Škofje Loke svoje nesebično in plodono delo v Olupševalnem društvu, ki hoče ugodni legi domačega kraja, prijaznim gozdnim pobočjem in mili klimi priključiti še udobnost, ki izboljša mestnega človeka na izprehajališče proste narave.

Klopice v sencih iglavcev, mizice pod košatimi drevesnimi orjaki, novo postavljeno kopališče ob Poljanščici pričajo o tihih delavcih društva, ki leto za letom obnavljajo in razširjajo pokvarjene naprave, ne menec se za brezvesten krog onih, ki s svojim vandalskim ravnanjem uničujejo z žrtvami postavljene pridobitve. Izruvanji koli, odnešene deske, polomljene klopi in slične poškodbe povzročajo izdatne stroške, ki bi se ob vestnosti ljudi lahko porabili za izdatnejši razmah društvenih naprav.

Delanja nepridipravov bo treba vsekakor omejiti in krivice strogo kaznovati. Društvu pa, ki ga vodi upravitelj deske šole g. Vinko Zahrastrnik, želimo največ uspeha v zadoščanju nekrovim članom, v procvit Škofji Loki in v veselje ljubiteljev narave.

Noge čuvajo glavo, pokrivalo jo kvari

Film, ki ga bo od jutri dalje predvajal Elitni Kino Matica, ima gornji naslov. Film je delo filmskega podjetja »Ufac« in ga je režiral režiser Seemann. Kjerkoli se je film do sedaj predvajal, je vzbudil pri publiku največje zanimanje in so ga šole toplo priporočale šolski mladini. Film prikazuje na zanimiv način produkcijo kavčuka ter veliko švedsko tovarno Tretern, ki izdeluje galoše in snežne čevlje. Poleg tega seznajamo film publiko o krasnih pokrajinskih Švedske, Indije in Amerike ter s tem z vsem potekom del in predelav od sirovega kavčuka do izgotovljenih galoš in snežnih čevljev. Film priporočamo najširši publiku, zlasti pa mladini, obrtnikom in obrtniškem naraščanju.

Pri slabosti je naravna »Franz Josefova« grenčila prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesno nadlogo, ker se izkaže že v malih količinah koristno. V dopisih hvalijo zdravniki za ženske soglasno prav milo učinkujoč način »Franz Josefove« vode, ki je zlasti prikladen za nežno rast ženskega telesa. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

Gramofoni v veliki izberbi, vsakovrstne plošče na zalogi. Tudi Vi v Vašo največjo zadovoljnost kupite pri nas. —

Priporočila se

»Tehnik« Josip Banfaj

Ljubljana, Miklošičeva c. 20.

V palači Okrožnega urada

Kulturni pregled

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Četrtek, 21. ob 15.: Faust. Dijaška predstava po znižani cenah. Izven. Petek, 22.: Zaprt.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob pol 20.

Četrtek, 21.: Zaprt.

Petek, 22.: Valkira. C.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Četrtek, 21.: Wormski orožar. Premijera. C. Petek, 22.: Zaprt.

Kulturne novosti iz Zagreba

Zagreb, ardi novembra.

Prav za prav je zares kulturnih novosti manj, če naj se omejim na gledališče.

Minule dni smo videli v velikem gledališkem poslojpu na Aleksandrovem trgu satirično komedijo »Chicagoc« (Watkins - Wollmoeller - Vavra). To je pravi ameriški

bluff, ki nitiakor ne spada v hišo, ki ima tradicijo visoke umetnosti. Z njim je bilo pregaženo dostojanstvo častitljivega hrama hrvatske Talije. Ameriški šund. Pravičnejši naslov bi bil: »Lov za senzacijami« ali »Lov za dolarji«. Same »senzacije« in povsod dolarji. Prostitutke, žurnalisti, fotografi, kinooperatorji, sodniki, advokati — nad vsemi pa denar in korupcija. Ta neokusna brozga polni gledališče. Vsaka predstava je razprodana. Tak uspeh ima komad, ki je sirov, neestetski in etično nemogoč. Režiji (g. Badalić) in igri ni oporekati. Režijska sposobnost ali novost je skino v gledališču. Pred predstavo projicirajo na platno naslov igre ter slike režiserja in nosilcev glavnih vlog. Amerikanizacija!...

Opera je po daljšem presledku na novo naštvudirala Dvojakovo »Rusalko« z gostom go Zlato Giungienac - Gavella v glavni vlogi. Uprizoritev pod taktirko g. Milana Sachsa je bila sijajna. Sicer pa jo je zagrebska radio - postaja prenesla tudi v Ljubljano. Opereta daje med drugim »Jesenske maneve«.

Izmed predavanj je omeniti zanimivo znanstveno predavanje, ki ga je priredil »Klub članov pedagoškega seminarja«. Vse-

Domače vesti

Imenovanje v državni službi. Dosedanji veterinarski referent pri velikem županu v Mariboru Slavko Rajer je imenovan za veterinarskega delegata pri našem poslaništvu na Dunaju. — Zdravnik dr. Miroslav Sesadić in dr. Bogomir Kreutzinger sta imenovana za asistenta v mariborski državni bolnici, prvi na ginekološkem, drugi na dermatološkem oddelku.

Osebnostne vesti. Na predlog ministra prosvete so napredovali: v državni biblioteki v Ljubljani Avgust Pirjevec za pomočnika bibliotekarja v 5. skupini I. kategorije, v narodnem gledališču v Ljubljani Josip Križaj v prvo skupino II. kategorije (doslej član zagrebškega gledališča), arhivar ljubljanske univerze Albin Bevc pa v 1. skupino III. kategorije. Pravni praktikant pri okrožnem sodišču v Mariboru dr. Miroslav Dev je potrjen za stalnega in pomaknjen v 8. skupino I. kategorije, pomočnik arhivarja finančne direkcije v Ljubljani Rajmund Kokot pa je pomaknjen v 2. skupino III. kategorije.

Dvojna poroka. V Teharjih pri Celju se je vršila večeraj dvojna poroka v znani narodni družini Koželj-Sodinovi. Hčerka gđ. Pavla se je poročila s celjskim trgovcem g. Vidicem. Ing. France pa je vzel v zakon gđ. Justiko Ropanova, hčerko uglednega posestnika pri Celju. Novoporočenima paroma obilo sreče!

Davorin Jenku spomenik na grob pri Sv. Križu! Prešli smo: Skladatelj naših himen »Bože pravde« in »Naprej« je gotovo vreden, da se mu oddolžimo s primerljivim spomenikom. Glasbena Matica naj prevzame izvršitev te narodne dolžnosti in zainteresira tudi Beograd za postavitve dostojnega nagrobnega spomenika. Beograd se bo gotovo odzval, saj je Jenko poklonil srbskim bratom biser svoje glasbene umetnosti.

Vpoklic rekrutov rojenih v l. 1904. In 1905. Letos bodo poklicani na odsluženje svoje kadrovske službe v času od 5. do 10. decembra: vsi rekruti, rojeni l. 1904., ki so bili letos spoznani za sposobne; vsi rekruti, rojeni l. 1905., ki so že služili v kadru, pa so bili odpušteni kot začasno nesposobni, a so bili letos spoznani zopet za sposobne.

Natečaj za Cankarjev spomenik na Vrhniku. Z večerajšnjim dnem je potekel rok za vložitev osnutkov za Cankarjev spomenik na Vrhniku. Odbor je prejel skupno okoli 19 osnutkov, ki jih v nedeljo najbrže razstavi. Žirija: arhitekt Plečnik, dr. Stele, dr. Vurnik, Sternin in Jakopič se seane prihodnji teden. Za spomenik je dosedaj zbranih 66.000 Din. Pričakujejo, da naraste zbirka s prispevki iz Amerike v kratkem na 120.000 Din.

Naši v Ameriki. Parobrodna linija Cunard naznanja, da priredi za naše ameriške rojake božični izlet v Jugoslavijo. Izlet na parniku »Mauritania« bo vodil g. Kampotić, vodja jugoslovenskega oddelka v Chicagu. Parnik odplove iz New Yorka 27. novembra. — V Jolietu je umrla g. Ada Zevnikova, učiteljica na tamkajšnji ljudski šoli. Zapuščila soproga in pet neposkrbljenih otrok.

Razpisuje se mesto predstojnika pri pošti in telegrafu Šoštani (IV. r.) Prošnje naj se vlagajo do 25. t. m. na pošto upravo v Ljubljani.

Smrtna kosa. V Šmarju pri Jelšah je v torek popoldne nenadoma preminul v 71. letu starosti dimnikarski mojster g. Volbenk Šafar. Zjutraj je šel vesel na delo; med izvrševanjem svojega poklica ga je zadela kap in takoj je zatisnil svoje dobre oči za vedno. Bil je poštenjak od pete do vrta, neomajen značaj, odločen napreden. Veliko zaslug si je tudi pridobil za gasilno društvo. Naj v miru počival Tržani-Smarčani ga ohranimo v najboljšem spominu. Pogreb bo danes ob 16. — V Medvodah je preminul g. Joško J. s. h. veleposelnik, mesar in gostilničar. Pogreb pokojnika bo danes ob 16. na farno pokopališče v Preski. Bodi mu ohranjen blag spomin, žalujčim naše sožalje!

Tožba hotelirja Kende proti bivšemu oblastnemu odboru. Bivši oblastni komisar ljubljanski dr. Natlačen je, kakor je znano, pomladni odvez graščaku in hotelirju na Bledu Iv. Kendi njegov ribolov v Savi Bohinjski. Kenda se je proti temu pritožil na upravno sodišče v Celju. Razprava o tej pritožbi bo v sredo 27. t. m. v Celju.

Prelomljena tračnica v Trbojnju. Iz Trbojnja nam pišejo: Tukašnji železniški čuvaj Ludovik Vesonig je 17. t. m. v bližini postališča Trbojce opazil prelomljeno tračnico, zaradi katere bi lahko nastalo iztirjenje vlaka ali pa prelom osi kakega vagona. Ukrenil je takoj vse potrebno ter s pomočjo progovnega paznika in par delavcev, katere je poklical na pomoč, izmenjal tračnico.

V Veliki Kapeli poldrugi meter snega. Kakor poročajo iz Ogulina, so v Veliki Kapeli bili v zadnjih dneva silni snežni zameti. V nedeljo je na nekaterih krajih zapadel sneg visok poldrugi meter. Potniški avtobus na progi Ogulin-Seni je običajl v snegu. Potniki so morali peš v Jezerane, avtobus pa so delavci šele v ponedeljek izklopali iz snega.

Raba imena Zidan most. Pišejo nam. Tudi to ime dela težave ljudem, ki ne poslušajo ali ne vpoštevajo narodne govornice. Novino ga tudi ne rabijo prav. Povsod med narodom je slišati samo: na Zidanem mostu, z Zidanega mosta, grem na Zidani most. Napačno je torej v Zidanem mostu t. d. Predlog v je prišel v slovensko preko nemškega izražanja: in Steinbrück. Ne opra'amo se vedno na nemščino! Enako napačno je tudi govoriti in pisati v Jesenicah. Prav je na Jesenicah. Le tako govore Gorenjci. Za pravo nomenklaturu je treba pozitivnega znanja, uganbe nas nikoli ne reši pri rabi krajevnih imen. Čudno pa je vendarle, da vse naše novine

brez izjeme napačno rabijo ime Zidan most. Ali ga bodo poslej pravilno rabile? A. M.

Planinski dom na Mosoru. Splitsko planinsko društvo »Mosor« pripravlja za prihodnjo nedeljo lepo svečanost: posvečenje temeljnega kamna za nov planinski dom na Mosor-planini.

Poln voz tobaka zaplenjen. Srem je postal pravi raj za tihotapce tobaka iz Bačke. Že pred štirinajstimi dnevi je bila odkrita tihotapska afera, pri kateri je bil zaplenjen poln voz tobaka. Sedaj pa se je finančnim organom posrečilo, da so zopet zalotili tihotapca, ki je delal »na debelo«. Kmet Stanko Kučan iz Tovariševa v Bački je pripeljal v Ladijevo voz tobaka, ki ga je kupil od sadilcev tobaka ter ga prodajal svojim klijentom. Finančni organi so ga opazili, ko je nesel vrečo tobaka nekemu trgovcu. Kučan je bil aretiran, tobak pa z vozom in konem vred zaplenjen.

Katastrofalen potres. Beograški seizmološki zavod je predvečerašnjim ob 21.41 zabeležil katastrofalen potres v daljavi 5780 kilometrov jugovzhodno od Beograda — najbrž v Indiji. Profesor dr. Belar, čegar observatorij pod Triglavom je tudi zabeležil močan potres, je mnenja, da je ta potres uvod v novo potresno periodo.

Svinja obgrizla otroka do smrti. V Obrovcu pri Sinu se je pretekli ponedeljek pripetila huda nesreča. Žena kmeta Balača, ki je bila zaposlena pri perilu, je svoji hčerki Milici naročila, naj pazi na otroka v zibelki. Ko je mati zapustila hišo, je tudi Milica la na dvorišče. Medtem pa je domača svinja prišla v vežo, prevrnila zibelko, obgrizla otroka in ga vlačila po veži. Neka sosedja je končno opazila nesrečo ter pregnala svinjo. Otrok je bil grozno razmesarjen in je par ur pozneje umrl.

Samo še danes!
Ob 4. ½, ½, ¾ in 9.
Radža
z zelenim turbanom
Kino Ideal.

Tatvine na zagrebški kolodvorski pošti. Na kolodvorski pošti v Zagrebu pogosto izginejo denarna pisma ter pisma iz inozemstva, o katerih se domneva, da vsebujejo bankove. Sedaj je bil aretiran neki sumljivi uradnik in je bila izvršena pri njem hišna preiskava.

Knjižarna Tiskovne zadruge v Ljubljani. Prešernova ul. 54, in podružnica Tiskovne zadruge v Mariboru, Aleksandrova c. 13 imata v zalogi najnoveše francoske romane in sprejemata naročila za vse francoske knjige in revije.

ITO — zobna pasta najboljša!

Sadjarilj Pommitte, da je jesensko in zimsko zatiranje sadnih škodljivcev z ARBORINOM odločno! Arborin proizvaja »Chemotechnica«, Ljubljana, Mestni trg 10.

Ali že veste, da oddajamo pri nas krasne posnetke kompletnih oper na gramofonski ploščah? Čitajte naš insert »GRAMOFON« — A. RASBERGER. 1472

Na prirreditvah ali pri predavanjih vas bodo varovale pred nalezljivimi boleznimi ust in grla okusne pastile ANACOT. 45

Materino mleko je za dojenčka. Najzdravejša hrana za dojenčka je materino mleko. Vsaka žena, ki doji, mora jemati AVOMALTINE, da bo imela boljše mleko, ki bo vsebovalo več vitaminov in bo redilneje. 46

Gospodine! Vaše perilo pere, posuši, munga ali lika tovarna Jos. Reich.

Tovarna Josip Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev.

Volnene nogavice, pletenice in rokavice po nizkih cenah pri trvdri Karol Prelog, Ljubljana. 249

Želodčne bolečine
tako odpravi prašek

MAGNA
PURGA

Na konici noža po jedi z malo vode.
V lekarnah in drogerijah 1 omot 4 Din.

Ne mučite svoje dece z ribjim oljem, kor

JEMALT

prašek, prirejen iz ribjega olja, vsled svojega posebnega prijetnega okusa izpodriva dajanje običajnega ribjega olja.

Vsaka zavedna gospodinja uporablja dosledno

ADRIA prašek za pecivo

FOTO-KINO-APARATI
in potrebne naprave
KARO, LJUBLJANA
KARO (Wolfram), MARIBOR CENIK (KATISI)

Iz Ljubljane

Na novinarskem koncertu 1. decembra nastopijo naša najboljša pevka družba »Ljubljanski Zvon«, »Ljubljana« in »Slavec«, ki zapoje več lepih narodnih pesmi. Slovenski vokalni kvintet (gg. Gostič, Jug, Petrovič, Vončina in Sulc) bo zapel Mirkovo »Šumi potok, šumi« in Prelovčovo »Bela, rdeča je gredica«. Orkestralno društvo Glasbene Matice bo izvajalo pod vodstvom profesorja g. Škerlanca slovit Saint-Saensov »Živalski karneval«. Poleg tega bo nastopil mladinski pevski zbor. Spričo tako bogatega spreda bo novinarski koncert tudi letos dogodek za Ljubljano.

Otvoritev meščanske šole na Viču. Z Viča smo prešli: 13. t. m. se je pri nas otvorila državna meščanska šola. Po slav. nosni maši se je vršilo v okrašenih telovadnici osnovne šole lepo otvoritveno slavlje, ki so se ga udeležili učenci meščanske šole s svojimi starši, učiteljski zbor, občinski odbor z županom na čelu in krajevni šolski odbor. V svojem nagovoru je ravnatelj g. A. Fakin obrazložil navzočim pomen meščanske šole Slavje so zaključili učenci s himno »Bože pravde«. Vičani smo prav zadovoljni, da se nam je otvoril ta potreben zavod. Odslej bo naša mladina lahko doma posejala meščansko šolo.

Iz gledališča. V petek se bo prvič ponovila velika Wagnerjeva opera »Valkirja«, ki je imela v nedeljo velik uspeh. Izvleček libreta je v »Gledališkem listu«, ki je napredaj pri dnevnih blaginjah. Abonma C. Za soboto in nedeljo sta predvideni operi »Beneška noč« in »Grafica Marica«.

V drami bo danes ob 3. popoldne dijaška predstava »Faust«. Cene zelo znižane. Opozarjamo, da bo ta ena poslednjih prireditvev »Fausta« v tej sezoni. V soboto zvečer se bo v drami vprizorila Jankovičeva 4delanska drama »Brez ljubezni«.

»Moralo gospe Dulske«, zabavno komedijo poljske pisateljice g. Zapolske, bo vprizoril Sentiakobski oder v soboto 23. in v nedeljo 24. t. m. Glavno vlogo bo igrala priljubljena ga. Metka Bučarjeva. Predprodaja vstopnic v trgovini Petri Sterk nast. Miloš Karničnik, Stari trg 18.

Zgradarini za leto 1930 zavezane osebe se opozarjajo na razglas, nabit na mestni deski. Tiskovine proti pristojbini 1 Din se dobe pri davčni upravi, pri mestnem magistratu in pri Društvu hišnih posestnikov. Izpolnjene tiskovine je vlagati pri davčni upravi ali pri mestnem magistratu v sobi 48 do 20. decembra med navadnimi uradnimi urami.

Otok Ball. Na ta vlezanimiv film, ki popelje gledalca na eksotične Male Sundske otoke, opozarjamo že danes. Predvajala ga bo ZKKD od sobote 23. t. m. dalje v prostorih Elitnega kina Matice. Ogled je priporočati zlasti mladini, ki bo videla pri filmu mnogo poučnega in slišala pri tem mnogo novega iz uvodnega predavanja g. prof. R. Pavliča.

Občni zbor Akademskoga kluba za proučevanje mednarodnih problemov bo v četrtek, 28. tm. ob 14. v seminarski dvorani na univerzi. Člani, privedite s seboj novih tovarišev! — Odbor.

Srebrno poroko bosta praznovala danes višji davčni blaginjak v Ljubljani g. Aleksander Hruška in njegova soproga ga. Gabriela, rojena Grebenčeva. Še mnogo let!

Postavljanje reklamnih desk in plakatiranja. Mestni magistrat opozarja hišne posetnike in lastnike parcel, naj ne dovoljuje postavljania reklamnih desk in plakatiranja na svojih hišah in parcelah drugim osebam in podjetjem razen onim, ki imajo zavezni obrtni list. Sam zase seveda sme delati reklamo vsak, za druge pa le tisti, ki ima za to obrtni list. Mestni magistrat bo dal odstraniti vse reklamne deske, ki niso last opravičenih obrtnikov, proti neopravičenim pa bo kazensko postopal.

Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, vabi na predavanje, ki bo v petek 22. tm. ob 20. v lastnem družabnem lokalnu na Kongresnem trgu 1. Predaval bo g. dr. ing. Miroslav Ksaj o lastnih izkušnjah z novim načinom odrajanja, vporabljenim pri gradnji mostu na Zidanem mostu. Vabljeni člani in drugi zainteresirani.

Uradništvo banke »Slavije« je darovalo 1000 Din namesto venca umrli soprogi generalnega ravnatelja dr. Boleta Podpornemu društvu slepih. Najprisrčnejša avara!

Spremenljivo vreme in Ljubljanci. Po dolgotrajnem deževnem vremenu, ko se je bilo bati že povodnji, je vendarle nastopilo lepo vreme. Obenem je postalo občutno hladno. Toda res lepa je bila le nedelja, ponedeljek pa se je zopet skisal. Veselje je bilo prezgodnje. Torej je bil zopet lep in je sijalo skoro toplo solnce. »Morda bo zdaj...« so se hitro potolažili nekateri, a ni bilo. Večerašnji dan je bil spet pust in meglen. Jutro je bilo izredno hladno in je padlo živo srebro za dve stopinji pod ničlo. Padla je tudi močna slana.

Predebel gramoz. Iz Most nam poročajo, da se iz Vodmata proti D. M. v Polju posipa cesta z zelo debelim gramozom, ki gotovo ne odgovarja predpisom. Pripominja se tudi, da se drugod najprej navozi gramoz na cesto, katerega prevzame komisija. Tu ga pa voznik vozi in cestar sproti posipa. Prosimo, da se napravi red.

Magnet se ga je prijel. Žagar Jože Žitnik, stanujoč na Ižanski cesti 43, je imel predvečerašnjim opravka z žaganjem drv na Hainbarjevem dvorišču ob Bleiweis-

vi cesti. Tekom noči je pustil strojno žago na omenjenem dvorišču, kar pa je izvolal neznan tat. Nasledn e jutro je Žitnik, hotel nadaljevati z žaganjem, ugotovil, da je nekdo odnesel od motorja magnet. Ukradeni magnet je vreden 1000 Din.

Perilo so mu odnesli. Dijk Josip Brezec, stanujoč v Rožni ulici št. 8, je prijavil, da je posetil te dni njegovo sobo neznan tat. Brezec je imel na postelji razloženo razno perilo, nakar je odšel ven, pustivši sobo nezaklenjeno. Ko se je pa vrnil, je ugotovil, da je perilo izginilo. Tat, na brže kak slučajni prosjak, se je polastil nekaj srajc, spodnjih hlač in robcev. Za tatom manjka vsaka sled.

Začeli tat. Postrešček Mihael Lipovec, stanujoč na Rebrji št. 3, je imel v hlevu na dvorišču več začev, ki jih je redil vse poletje in jih hranil ter debelil, da jih gospodinja postavi ob praznikih na mizo. Tega vesela pa mu ni privoščil neznan zlikovec, ki si je enako požel začije pečenke in pomoči preplezal zidno ograjo, vdrl v hlev in mu odnesel štiri lepe živalice. Lipovec je prijavil tatvino policiji.

Vlom v stanovanje. Marija Weissova, stanujoča v Starotroji ulici št. 13, je našla 18. tm., ko je prišla na večer domov, stanovanje nezaklenjeno. Ko je stopila v kuhinjo, je ugledala kredenco vlomljeno in vso v neredu. Prestrašena je ugotovila, da ji je iz kredence izginil znesek 390 Din, ki ga je imela shranjenega tamkaj. Kakor je navedla oškodovanka na stražnik, kjer je vlom prijavila, prihaja v poštev kot tat neki bivši stavbeni delavec, ki je dobro poznal razmere pri Weissovi in ki je večkrat prihajal v hišo. Policija je pričela osumljenca takoj zasledovati, pa je ta nekam izginil in ga ni mogoče izslediti.

Blazev žegen ne škoduje,
kdor na njezaj kaj veruje.
Blagoslov pa v hiši pravi —
temu BUDDHA čaj se pravi!

Tea Import. Ljubljana, Askerčeva ul.

Volnene nogavice
po najnižjih cenah pri

J. Höfler, Miklošičeva 14

OBLAČILNICA
ZA SLOVENIJO

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7.

Vam nudí najugodnejšo priliko za nakup blaga za jesenske in zimске obleke, suknje in perilo.

Državni uradniki s predložitvijo legitimacije dobijo ugodne plačilne pogoje.

Tatvina cize in samokolnice. Predsnočnim se je priskakal na dvorišče tovarne Teodorja Novotnega na Priškovcu, kjer pečelo znano izvrstno sladno pecivo, neznan sladkosnednik, ki si je zaželel raznih dobrot. Stikal je ponoči dolgo časa okrog poslopja, a se mu ni nudila prilika, da bi prišel do slaščic. Maščeval se je na ta način, da je odpeljal cizo, ki jo je skoro gotovo spravil v denar. — Prevoznik Florjan Velepčič se Stojic je prijavil, da je že pred dnevi posodil zidarju Jerneju C. samokolnico in lopato. Ko ga je te dni opomnil, naj mu posojeno vrne, je C. izpovedal, da mu je bilo oboje po neznanem storilcu ukraden.

Požikzosa kuhanje kave flag brez kofeina se bo vršilo v četrtek 21. t. m. ob 8. zvečer na gospodinjski šoli Mladika, Suhičeva ul. 9. Vabimo na pokušno najljubnejše vse dame, prav posebno pa sedanje in bivše gojenke gospodinjske šole.

Plesna vala JNAD »Jadrana« bo drevi v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Pričetek ob pol 8.

Plesna vala družabnega odseka ZPNJ bo drevi v veliki dvorani hotela »Uniona« ob 20. 1472

»Soča« V soboto 23. t. m. predavane pri »Levni«.

Namočena polenovka se dobi pri J. Buzzolliniju, v delikatesni trgovini za škofijo. 267

Iz Maribora

Iz gledališča. Po dolgem času se bo spet pela opera z domačimi močmi in dveh oddelkih bivšima članoma go. Zamejščev in gosp. Neralicem. Uprizori se danes v četrtek Lortzingova komična opera »Wormski orožar«, ki se odlikuje po melodiozni glasbi in vlezabavnem dejanju. Premiera bo za ab. C. Incenacijo je zasnoval g. Vladimir Skrbinek, izdelal orski mojster g. Bofik, slikal pa g. Horvat. Razsvetlavo vodi g. Heřman.

Ljudska univerza v Mariboru. V ponedeljek, 25. t. m. ob 8. zvečer bo otvoritev letošnje seziije in sicer v nekoliko preurejenih prostorih Apolo kina. Predaval bo g. prof. dr. Pavel Brežnik iz Ljubljane o prekrasnem kotičku Švice, kamor zaide redkokdaj kak turist. Predavanje »Preko prelazov Sv. Gottharda, Furke in Grimsele« bo spremljalo 100 prekrasnih, večinoma barvnih diapozitivov.

Ustanovni občni zbor zadruge »Pohorska vzpenjača v Mariboru« se bo vršil v četrtek, dne 28. t. m. ob 8. zvečer v hotelu »Pri zamorcu« s sledečim dnevnim redom. Odobritev pravil, volitev načelnstva in nadzorstva in slučajnosti. Vabljeni so na občni zbor vsi, ki so že podpisali deleže.

Gradbena dovoljenja. Mariborski mestni svet je izdal na svoji seji v torek zvečer sledeča nova gradbena dovoljenja: Josipu Sagaju in Leopoldu Guzelu za prizidek pisarne na Koroški cesti 63; Francu Greifu za zgradbo gospodarskega poslopja pri hiši na Pobreški cesti 23 in Ignacijju Smontari za zgradbo gospodarskega poslopja na Magdalenski cesti 15. Vrh tega je izdal mestni svet tudi 11 uporabnih dovoljenj.

Vse mlado in staro se izvrstno zabava pri velikem filmu iz življenja ljudi in živali! Zakaj humor, ki ga poseduje

SLON NURI

je konkurenca vsem humoristom in zabavnikom. Nuri rad pije rum in ovčice, preganja zaljubljene parčke, sploh se s svojim ritcem vmešava v razne stvari... Slon Nuri — to Vam je res sklen med slovi. Stora, bi pozabili napisati, da je tudi zaljubljen. Pa še kako! Da ker tudi v zadnjem dejanju! Pridite, pa ga boste slišali!

Ob 4., ½ na 7. ½ 8., 9.

Kino Ljubljanski Dvor
Tel. 2730.

Z ukinitjem velikega županstva je bila v Mariboru ukinitja tudi komisija za pregled avtomobilov in šoferskih izpitov. Ker bi sama ljubljanska komisija ne utegnila zadovoljiti potrebam razvijajočega se avtomobilizma in ker bi pregled motornih vozil ali šoferskih izpitov terjal več stroškov kakor doslej, razen tega pa bi pregled izdajanje dovolil. Izstavljanje triptika ter mednarodnih potnih izprav trajalo predolgo časa, so mariborski interesi v svojem imenu in v imenu prizadetih v območju bivše mariborske oblasti komisije vložili pri bankni upravi v Ljubljani prošnjo, da se mariborska komisija za pregled avtomobilov in šoferskih izpitov ne ukine.

»Stric Tomova kočna«, največji svetovni film kulturno-zgodovinskega značaja, predvaja mariborska ZKD od 21. t. m. naprej v Kinu Union. Kdor se zanima, kako se je godilo črnem-sužnjem v Ameriki pred 70 leti, si bo ogledal ta film, ki je dokument enega izmed najbolj žalostnih poglavij človeške zgodovine.

Iz Celja

Zanimivo predavanje prof. Mlakarja. V torek zvečer je predaval v nabito polni dvorani Mestnega kina v Celju prof. Janko Mlakar iz Ljubljane o turah na Monte Rosso in na Matterhorn. Predavanje so spremljale krasne barvane skioptične slike. Predavatelja, čigar zanimivo in v originalnim humorjem prepleteno predavanje je bilo res poučno in zabavno, bi želeli še večkrat poslušati v Celju.

Ljudsko vseučilišče v Celju. Pretekli ponedeljek je v polni dvorani v meščanski šoli končal univ. prof. dr. France Veber ciklus svojih zanimivih predavanj. Prihodnji ponedeljek 25. t. m. bo predaval ljubljanski odvetnik dr. Henrik Tuma o pomenu in razvoju alpinizma. Predavanje bodo spremljale lepe skioptične slike. Vršilo se bo na celjski trgovski šoli, ker je tam na razpolago skioptikon.

Tečaj za nemški in francoski jezik v Celju. Trgovsko društvo v Celju priredi učne tečaje za francoski in nemški jezik, ki se bodo vršili po eno ur dvakrat na teden od 20. do 21., in sicer v ponedeljek, torek, četrtek ali petek na državnih trgovskih šoli. Ter sklicuje v svrhu ureditve cele zadeve sestanke v ponedeljek 25. t. m. ob 19.30 za udeležence francoskega tečaja, in ob 20.30 za udeležence nemškega tečaja.

Smrtna kosa. V celjski javni bolnici je umrla 54-letna brezposelna služkinja Marija Goricanova z Vranskega.

Krasna knjižica »Prigode poredne ga Bobila« je nedvomno najlepše in najprimernejše darilo vaši deci za Miklavža in Božič. Dobi se v podružnici »Jutra« v Celju, Kocenova ulica 2.

Na stradalocu Cehnerjevo družino je daroval potom naše podružnice neimenovani dobrotnik 50 Din. Srčna hvala!

V znamenju alkohola in noža. V Westovni tovarni sta se v noči od nedelje na ponedeljek med delom sprla delavca Ferdinand Krajshek in 22-letni Ivan Levč iz Čreta pri Celju. Levč je bil precej vinčen in je takoj odprl svoji ženi nož ter za zaslužil Krajsku zadaj v desno ramo. Nato je Levč urno pobegnil iz tovarne. Krajshek, ki je precej močno krvavel, si do jutra do 5. ni upal iz tovarne, ker se je bal, da ga čaka Levč v zasedi pred tovarno. Levca, ki je bil takoj odpušen iz službe, varnostni organi doslej še niso mogli izslediti.

Iz Škofje Loke

Poslana vožnja. Oblastna poštna in telegrafska uprava razpisuje oddajo poštne vožnje na progi Škofja Loka mesto in Škofja Loka kolodvor. Komisionalna pogajanja bodo 25. t. m. ob 11. pri županstvu mestne občine Škofja Loka. Izklicna cena 7000 Din.

Razpored pridobnine in pavšalne davka na poslovni promet za l. 1929 odobren in davčnim zavezanecem od 18. do 25. t. m. na vpogled pred uradnimi urami pri ljavni upravi v Škofji Loki.

Uradne ure pri davčni upravi v Škofji Loki so dopolnile od 8.—12 in pol in popoldne od 15 in pol do 18. Ob sobotah od 8. do 14.

Spominjajte se slepih!

OTROŠKE NOGAVICE
»ŽIGOM«

K LJUBIČ

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Iz Kranja

Nov mestni stražnik. Težavno in naporno službo sta že dalje časa po upokojitvi g. Gogale opravljala dva stražnika. Predvčeršnjim je nastopil službo kot tretji stražnik g. Ivan Šuc.

Radi pojavnosti. V torkovih številkah smo priobčili članek o burni Martinovi nedelji. Ker se del vsebine različno tolmači, pojasnjujemo, da so storili varnostni organi vse potrebno za red in tudi vzpostavili v noči popoln mir. Merodajni čimtelji so vedno uporabljali energične mere za vzdrževanje mira, o čemer pričča mirna in pohlevna kronika. S slednjim stavkom smo le hoteli opozoriti čimtelje, da so vse mere, sicer energične, za vrnitev okolice fante še vedno nezadostno učinkovite in da bi imela n. pr. prepoved, da fantje obiskujejo na nedeljah mesto, še večjo učinkovitost.

Z Jesenic

Maša za Gortanom. Na inicijativu Akademskoga kroga, na Jesenicah se je v nedeljo v mestni župni cerkvi na Jesenicah brala sv. maša za pokojnim Vladimirom Gortanom. Kljub temu, da ni bilo posebne agitacije, se je maše udeležilo veliko število oddelčne občestva, kar je znak, da še dolgo ne bo zamrl spomin na nesrečnega istrskega mladika, ki je dal za svoje narodno prepričanje svoje mlado življenje. Sv. mašo je bral istrski begunc Doktorčič iz Ljubljane, ki je v lepo zasnovanem govoru orisal trpljenje naših rojakov na njihovi rodni grudi onstran meje. Njegov govor bo ostal vsem udeležencem nedeljske maše še dolgo v lepem spominu. Bil je govor, ki naj bi našim duhovščini služil kot vzor. Taki govori blazijo napete razmere, nas vodijo k slogi in skupnosti, ne pa, kar se je dogajalo zlasti pred 6. januarjem, da so cerkveni govori razvneli politične strasti in netili sovraštvo med občanmi.

Iz Kamnika

Ne ovirajte promet! Ponovno so se že čule pritožbe, da je cesta ob skladiščih lesa od kolodvorov do prelaza vedno zatrpana z vozovi. Delavci naj bi vozove, ki stoje večinoma po več ur na mestu, pomaknili v on s ceste na skladišče, pa bi bila cesta vedno prazna za promet.

Pokvarjena mladina. Pretekli teden so zlobni otroci pobrali iz velikih oken tiskarne tisnjenke sveži kit Ugorovila so se imena petih fantov, za katere bodo morali dati stari odgovor.

Iz Litije

Sestanke planinarjev. Za nedeljo 24. t. m. vab SPD Litija vse litijske, zagorske in trboveljske planinare v kočjo na Sv. Planini. Kjer se bodo reševale važne planinske zadeve. Vabljeni so tudi gostje od drugod. Na tem sestanku se bo tudi rešilo vprašanje prireditve smučarskega tečaja na Sv. Planini. Zeli se zato tudi udeležba s strani smučarjev.

Za sklad Vladimir Gortana. V nedeljo bodo prodajali litijske gospe in gospodične razdeljene pokloine mučenika Vladimira Gortana. Uporabljajte za pisanje same razdelnice s sliko Gortana. V vsako hišo naj pride pokloinkova slika, ki jih je založila v korist Gortanovega sklada Jugoslovanska Matica.

Prva slana. V noči od torika na sredo je padla temperatura nenadoma pod ničlo. Zjutraj je pokrivala zemljo slana, ki vse do polnoči ni izmrla. Na mostu so zamrzle mahnine mlakuže.

Predavanje o Panevtrni bo drevi ob 20. v litiskem Sokolskem domu. Vstopni na prosta.

Iz Novega mesta

Zahvala. Lepo je 16. t. m. uspela proslava Napoleoneve Litije. Zavedno občinstvo vseh slojev je nenadoma slavnostno dvorano. Jugoslovanska Matca, ki je proslavo priredila, se toplo zahvaljuje radovoljnim izvajalcem sporeda slavnosti in ne manj tudi udeležnikom za moralno zaslombo in za materialno pomoč v prid narodno-obrambnim namenom.

Iz Šoštana

Davčna uprava v Šoštanju poziva davčne zavezance za predložitev davčnih prijav dohodkov od zgradb za odmero zgradbarine za leto 1930 Rok za predložitev prijav je do 20. decembra t. l. Tiskovine za te prijave se dobijo pri gornji davčni uravi za ceno 1 Din. Natančnejša navodila za izpolnjevanje prijav so nabita na občinskih tablah za razglase, dobijo se pa tudi med uradnimi urami pri davčni upravi.

Iz Lintomera

Obrtno gibanje. G. Alojz Stiblar je otvoril trgovino s perutnino vseh vrst. Nadejati se je, da bo podjetje v našem kraju, ki ima mnogo perutnine, dobro uspevalo.

Pretep. V nedeljo 17. t. m. je v goštni g. Alojza Stiblarja sedelo nekaj obrtnikov in kmetov. Iz pogovora se je menda pod vplivom novega vina razvil preprič, ki se je končal s vretenom. Pri tem je posestnik Ivan Rudolf iz Cezarjevcev dobil s stolom tako krepak udarec po glavi, da mu je počila lobanja. Udari ga je čevljarški mojster Alojz Kovačič, ki ga je orožništvo z njegovim bratom Martinom vred odvedlo v zapore tukašnišnega sodišča. Ranjenec je bil napreje v domači oskrbi; ker pa se je njegovo stanje poslabšalo, so ga v torkel prepeljali v bolnico.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani. 20. novembra 1929.

Višina barometra 908,8 m

Kraj	Ces	Barom.	Temper.	Rel. vlaž.	Smer vetra	Oblačn.	Padavine
Opazovanja							
Ljubljana	171.1			< 0	S 3	7	
Maribor	170.2		1	80	W 3	3	
Zagreb	170.2		3	100	mirno	9	
Beograd	171.3		5	100	mirno	10	Dež
Sarajevo	168.5		6	75	ESE 2	9	
Dobruška							
Škofja	7.						
Spiti	162.7		11	50	ENE 12	1	

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 3,2, najnižja -1,3. Sonce vzhaja ob 7.4, zahaja ob 16.26, luna vzhaja ob 20.32, zahaja ob 12.19. Dunajska vremenska napoved za četrtek: Pretežno jasno vreme z jutranjo slano in meglo. V nižinah podnevi mli.

Sport

ASK Primorje : SK Amater 8:1 (5:1)

Prošlo nedeljo se je odigrala v Trbovljah prijateljska nogometna tekma med rezervno Primorja in SK Amaterjem.

Zasluzeno so zmagali gostje, ki so se v celoti pokazali kot dobri tehničari in ustvarjali s svojo hitro kombinacijo skrajno napete situacije.

Domačini so nastopili brez svojega srednjega napadalca in desnega branilca, v katerih imajo svoje najboljše moči.

Na polju so bili enakovredni nasprotniki ter izvedli nekoliko lepih in opasnih prodorov, manjkalo jim je pa odločnosti pred golom, ker so imeli večkrat priliko, da bi izboljšali rezultat.

Najboljši mož na polju je bila desna zvezca, po kateri je padel tudi častni gol. Številna publika je mirno sledila poteku igre, katere je bila ves čas zelo zanimiva. Sodiš g. Marin dobro.

Nedeljski program Hermes

Hermes, ki je v izvrstni formi je postal na mah popularen, posebno s svojim mojimstrskim triom, je prejel v zadnjem času več laskavih ponudb za gostovanje s raznimi zunanjimi klubi, tako za nedeljo 24. t. m. v Celju in Mariboru. Ker razpolaga Hermes sedaj z dvema izvrstnima moštvo, tako prvim kakor prvim B timom, bo gostovalo prvo moštvo v Mariboru proti Zeleni, drugi B timu, ki ne zaostaja skoraj nič (posebno v kombinaciji za A garnituro, pa gostuje v Celju proti Olimpi. Hermes, ki je posebno v zadnjih zmagah tako nad celjskimi Atletiki z 8 : 2, kakor tudi nad celjsko reprezentanco v Ljubljani s 6 : 0 dokazal, da je njegov sloves popolnoma upravičen se lahko s ponosom meri z našimi najboljšimi klubi.

Villacher Sp. V. : SK Ilirja

Po dolgem presledku bomo imeli v Ljubljani zopet mednarodno tekmo. Jesenski prvak Ilirja je povabil v goste moštvo Villacher Sportvereina, ki v Ljubljani ni neznani. Prejšnja leta so bili Beljanci dojak inferiorne protivnik in so odhajali domov vedno visoko poraženi. V zadnjem času pa ima moštvo zaznamovati velik napredek, kar je pripisati dunajskim trenerjem, ki so mnogo povzdignili koroški nogomet. Spominjamo samo na zadnji poraz Ilirije v Celovcu in pa naravnost neverjeten debakl ljubljanske Slobode v Beljaku. Villacher S. V. je dosegel visoko zmago 8 : 0, kar najbolje dokazuje njegov napredek. V ostalem je največja zasluga VSV, da je reprezentanca Koroške dosegla v zadnjem času velike uspehe. Porazila je v Celovcu ljubljansko enajstoročico 6 : 3, v Mariboru je premagala tamošnjo reprezentanco 4 : 3 in sornograško celo z 8 : 3. Zelo časten je tudi izid s Stajersko v Gradcu 3 : 5. V teh reprezentančah je bil zastopan VSV s 7 do 8 igralci. Zadnji rezultati VSV so proti KAC (Celovec) 4 : 2, Rapid (Glovec) 8 : 2 in Rapid (Maribor) 3 : 1. Ti rezultati pričajo, da bo Ilirja naletela na enakovrednega protivnika, kar bo seveda dalo igri več zanimivosti. Tekma bo na igrišču Ilirije.

Drobiz iz Švedske

Sportniki severnih držav se stalno pritožujejo, da njihovo podnebje ovira razvoj tkz. letnih sportskih panog. Zima je dolga, pomlad in jesen sta deževni in hladni in, če traja polletje tri mesece, je res že prava sreča. Kakor se splošno trdi, je njihovo tarmanje odveč. Skoraj gotovo je namreč, da morajo imeti sportniki v milje ali celo toplem podnebju mnogo več energije, če hočejo neprekinjeno in z nezmanjšano intenzivnostjo gojiti vse sportne panoge.

Kljub vsemu jadjikovanju pa bo švedska sportna sezona v prihodnjem letu zelo bogata, in sicer zimska in poletna. V februarju bodo desetice organizirane severne igre z vsemi zimskosportnimi konkurenca, tako da bodo po obsegu enakovredne severni zimski olimpijadi. Vsi boljši smučarji in drsalci Švedske, Norveške in Finske so se že prijavili: razen njih bodo povabljeni tudi številni zimsko-sportni prvaki iz Poljske, Češkoslovaške, Švice, Nemčije in Italije, tako da bodo v dnevih od 10. do 21. februarja zbrani na severu vsi zastopniki evropskih narodov, ki se vsaj nekoliko lahko merijo v zimsko-sportnih panogah s severnjaki. Takoj po severnih igrah se bodo pričele tekme za državno prvenstvo, katerih se bodo 1. 1930. smeli udeležiti tudi inozemski tekmovalci. Za temi se bosta vrstili še dve znani veliki smučarski prireditvi, in sicer tradicionalne tekme v Holmenkollu in grandiozni Vasov tek, na katerem so ostali evropski smučarji do sedaj nastopali še vedno samo kot gledalci.

Švedska pa tudi poleti ne bo brez sportne prireditve. V juliju (20. do 27.) se bodo vršile tkz. stockholmske igre, ki imajo na programu lahko atletiko, nogomet, plavanje in vaterpolo. Lahkoatletski miting na ter prireditvi bo brez dvoma prvovrsten, ker je že danes zagotovljen start najboljših atletov iz Nemčije, Finske, Italije, Francije, Norveške in Poljske. Iz Amerike bo prišlo 7 atletov, ki so letos odnesli državna prvenstva.

Glede nozometnega turnirja je znano toliko, da bodo na nlem sodelovali državni prvaki iz Švedske, Danske in Anglije. Razen tega hočejo Švedi videti še tri bolj

oddaljena moštva, ki jih bodo najbrže izbrali med Čehi, Avstrijci in Italijani.

Turnir v vaterpolu bodo absolvirala najboljša vaterpolo-moštva, in sicer belgijsko, nemško, madžarsko in domače. V plavanju bo moral seveda pokazati svoje znanje Arne Borg, ki mu bodo pripeljali nekaj novih plavalnih zvezdnikov z zadnjih olimpijad in državnih prvenstev. Pot na Švedsko je precej dolga, toda čudovito lepa!

Amsterdamski zmagovalci v metu kopa Erik Lundquist, ki je tekmo preteklega leta izboljšal svoj svetovni rekord na 71 m in se polagoma, toda vztrajno bližal divni znamki 80 m, je letos izginil z zelenega polja. Dečko je star šele dobrih dvajset let in je res škoda, da je njegova slava tako naglo zašla. Erik Lundquist je postal žrtev sporta oziroma žrtev publike, ki ga je oboževala. Ko je odnesel na olimpijadi zmago, je bil preprost mladenič; množica ga je dvignila v narodnega heroja in vrstili so se banket za banketom, slovesnost za slovesnostjo, dokler ni Lundquist pozabil na sport in svojo disciplino. Ko je letos parkrat nastopil, se je mogel povzpeti le še do 65 m! Lepo, toda za njega premalo! Izguba Lundquista je za Švedsko tem bolj občutljiva, ker je metanje kopja tamkaj narodni sport, ki ga ne dajo iztrgati. Polez treh velikih »L« (Lemming, Lindstroem, Lundquist), ki so nosili za Švedsko državno prvenstvo v tej panogi, imajo še 50 atletov, ki mečejo to orodje okoli 60 m daleč. S tem materialom bodo lahko našli morebitnega naslednika za Lundquista! Njega samega so poslali za leto dni na odmor.

ZSK Hermes. Danes važna seja centralnega odbora ob 20. pri Nikotu. Vsi odborniki naj se zanesljivo udeležijo in referenti naj pripravijo referate. V petek 22. t. m. važen sestanek prvega A in drugega B moštva ob 20. pri Nikotu. Vsi igralci naj se zanesljivo udeležijo. Vabijo se tudi go-

Gospodarstvo

Vprašanje izvoza lesa v Španijo. Kakor znano, bodo v kratkem, čim bo španjolsko-jugoslovenska trgovinska pogodba ratificirana in uveljavljena, odpadla velike ovire, ki so doslej onemogočale neposreden izvoz našega lesa v Španijo. Sicer je tudi dolejši mnogo našega lesa v Španijo, ki je v veliki meri navezan na uvoz, toda zaradi pomanjkanja ugodne trgovinske pogodbe se s posredovanjem italijanske trgovine, kar ni bilo na škodo samo naši lesni industriji, temveč tudi na škodo našim domačim panogovnim družbam in luškim delavcem. Ker imamo še druge proizvode, ki bi jih lahko izvažali v Španijo in ker bi tudi od tam lahko marsikaj uvozili, postaja zelo aktu- elno vprašanje uvedbe redne direktne paroplovne zveze med našimi in španjskimi lukami. V pričakovanju ugodnega razvoja novih trgovinskih zvez s Španijo pa so v zadnjem času lesni industriji povzročile brigo vesti o prizadevanju španjskih lesnih industrijev za omejitve uvoza lesa. Kakor sedaj poročajo iz Barcelone, se je tam med 14. in 20. oktobrom vršil kongres španjskih lesnih industrijev in trgovcev, na katerem se je obširno razpravljalo tudi o zahtevah španjskih industrijev glede omejitve uvoza lesa. Na kongresu se je izkazalo, da more španjska domača produkcija lesa zadovoljiti le potrebe lastne industrije papirja in celuloze. Večina udeležencev kongresa se je na podlagi iznesenih referatov izjavila proti tej zahtevi in se je postavila na stališče svobodne trgovine in uvoza. Udeleženci kongresa so korporativno posetili naš paviljon na svetovni razstavi, kjer je ob navzočnosti 1200 interesentov predaval delegat našega trgovinskega ministrstva inž. Pavle Vučetić o kapaciteti in pomenu naše lesne industrije. Njegovo uselno predavanje bo gotovo v veliki meri pripomoglo k propagandi za naš les.

Vprašanje izvoza svinj. Nedavno se je v naši državi mudil nemški industrijec Konstantin Hausmann iz Dresdenu, eden najprominentnejših predstavnikov nemške mesne industrije, ki je proučeval možnosti razširjenja nosilnih zvez z našo državo in izvoza naših prašičev. Izjavil je, da je naša našim izvoznikom mesa in živine, bi naša država lahko v znatni meri izvažala prašiče v Anglijo, zlasti v obliki mesa in konzerv. Nemčija izvaž v Anglijo velike količine konzerv, kakor tudi svinjskega mesa posebne vrste, ki ima malo slanina. Po teh vrstah svinjskega mesa, naznanega »bacon« vladat tako živahno povpraševanje, da Anglija uvozi vsak teden okrog 700.000 komadov takih svinj v zaklanem stanju (brez glave in nog, težkih okrog 65 angleških funtov). Za te vrste svinj so cene v Angliji izredno visoke (26 do 27 Din za kg, fco. Anglija). Kakor znano, vladajo pri izvozu lahkih prašičev pri nas velike težkote, zlasti odkar je Avstrija povzela uvozno carino na prašiče do 110 kg teže. Če bi se v naši državi vzpostavila prašiči kakršne uvažja Anglija, bi lahko na teden izvozili 5 do 10 tisoč komadov. V Bolgariji je nedavno že pričela delovati angleško-bolgarska družba za izvoz prašičev, ki namerava letno izvoziti v Anglijo 1 in pol milijona svinj. Tudi v naši državi bi se lahko organiziral tak izvoz. Seveda bi bilo v tem primeru potrebno organizirati tudi produkcijo in dobiti dobre novitke. To bi bilo zlasti važno za Slovenske zveze. Ki ne goji pitanih svinj in je zaradi povzročila avstrijske uvozne carine na mesne prašiče najbolj prizadeta. Tudi v Franciji in Egiptu se je lahko organiziral izvoz, zlasti če bi se uveljele stalne paroplovne zveze med našimi lukami in ostalimi svetovnimi lukami s posebnimi ladmi, ki imajo naprave za hlajenje. Kakor se zatrijuje, se velike nemške paroplovne družbe že zanimajo za ureditev takih stalnih zvez.

Narči novega zakona o gospodarstvih zadrugah. Beogradsko poročajo, da se je 2. t. m. v kmetijski minist. konferenca, na kateri se je razpravljalo o vprašanju enotnega zakona o gospodarstvih zadrugah. Po vsestranski diskusiji je nato ministarstvo z malimi spremembami osvojilo projekt zakona, ki ga je izdelal Glavni zadrugaški savez. Kakor se čuje bo zakon uveljavljen še v tekočem letu.

Rudarski zakon. Beogradsko poročajo, da se je 16. t. m. vršila v generalni rudarski direktorij konferenca, na kateri se je razpravljalo o načrtu rudarskega zakona. Konferenci so prisostvovali vsi delci. Turnirja je Zagreb, višji rudarski svetnik Stiglar iz Ljubljane, z. inž. Čubčić iz Sofije, inž. Bosnak iz Sarajeva ter zastopniki industrijskih združenj.

Tarifne olajšave na izvoz žita. Generalna direktorija državnih železnic bo v kratkem objavila odlok za ugodnostni prevoz

spodnje Kremžar, Orhok, Ploč in Zargi. Sostanek strogo obvezen zaradi nedeljskega gostovanja.

SK Jadran. V soboto ob 20. članek sestane v Narodni kavarni. Zimski trening, razdelitev opreme.

SK Ilirija (hazenska sekcija) Danes ob 18. trening v telovadnici. Redno in točno. TKD Atena (hazenska sekcija) opozarja vse članice na redne gimnastične vaje, ki se vrše vsak ponedeljek in četrtek od 19. do 20.30 v telovadnici liceja. Vaje so za vse članice strogo obvezne.

SK Ilirija (plavalna sekcija). Redni trening za vse članice bo danes ob 18. v telovadnici. Vsem, ki bodo izostali od treningov se bo zabranil vstop v zimsko kopališča.

Nepotrebno ploskanje

Znani sinfonični orkester v Filadelfiji je igral Beethovno V. sinfonijo. Poslušalci so bili tako navdušeni, da so pričeli ploskati med izvajanjem in ni bilo več slišati glasbenikov. Dirigent Leopold Stachowski se je ves besen ozrl in zavpil: »Gospoda! Pustite bedasto tleskanje! Nima nobenega pomena, nas moti!« Trenutek je bilo vse tiho. Potem so planili vsi navzoči na noge in besno zaploskali divjemu dirigentu!

Francozi in naša govorica

Zanimivo bi bilo natančneje raziskati, koliko besed je zapustil kratkobrajni francoski režim v govorici slovenskega ljudstva. Nekaj jih je ostalo v našem besedišču. Tako n. pr. kanton in kantonska cesta, parizar, frontki in frontakija. Ne pozabimo še žandarjev, ki jih je naš narod pod Francozi najprej spoznal, zakaj Avstrija jih je uvedla šele sredi 19. stoletja.

Tajnost že nad 40 let

svojim neštetim prijateljem osigurati in ohraniti lepe čobe, temelji v posrečeni sestavi, s katero se odlikuje

SARGOV

KALODONT Lepši zobje

vrstnoto: Narodna žumska 40 den., Našički 1400 den., Gutmann 185 — 190, Slaveks 94 do 100, Slavonija 155 den., Drava 320—330, Sečerača 380 — 390, Brod vagon 140—150, Vevče 132 den., Isia 19 den., Dubrovačka 430 — 440, Trbovlje 452.5 — 455, Jadranska 530 denar.

Beograd. Vojna škoda 438 zaklj., za december 440 zaklj., za februar 414 — 415, investicijsko 845 zaklj. Narodna 8270 — 8300.

Blagovna tržišča

Zito

Žitni trg (20. t. l.). Na ameriških borzah tudi kontinentalnih borzah je razpoloženje zopet zelo čvrsto. Na čehiški borzi se je večeraj decembarska pšenica okrepila od 120 centov na 123½ do 124 centov. Pod vtisom okrepitve ameriških cen so se danes dvignili tudi tečaji na budimpeštanski terminski borzi, in sicer za marec na 23.72 in za maj na 24.48. Tudi pri nas je kupčija oživela ter so se cene dvignile za nekaj točk. Baška urančna pšenica stane že 187.50 Din fco. nakladalna postaja. Prav tako so se dvignile cene koruzi, tako da stane umetno sušena koruza 137.50 Din, času primarno suha pa 120 Din. Zadnje dni so bile preko Dunaja in Budimpešte nakupljene večje količine pšenice za izvoz v Bolgarijo in Grčijo.

Ljubljanska borza (20. t. m.). Tendence za žito nespremenjena. Zaklj. ni bilo. Nudi se pšenica (el. p. ml. tar., plač. 30 dni): baška, 78 kg 240 — 242.5, baška, 78 kg 237.5, 80 kg 237.5 — 240, sremška, 77 kg 230 do 232.5, slavonska, 77 kg 220 — 222.5; rž: baška, 72/78 kg 200 — 202.5; moka: x/c. fco. Ljubljana 355 — 365; koruza: baška, umetno sušena 195 — 197.5, po mlevski tarifi 192.5 — 195, času primerno suha s kakovostno garancijo 170 — 175; žitankovine: baški 245 — 247.5; oves: baški, 63/64 kg 195 — 197.5 Din za 100 kg.

Novosadska blagovna borza (20. t. m.). Tendence žitneške. Promet: 18 vagonov pšenice, 43 vag. koruze in 9 vag. moke. Pšenica: baška 77 kg 180—185; 78 kg 182.50—187.50; sremška 77 kg 177.50—182.50. Oves: baški 137.50 do 142.50. Ječmen: baški 120—125. Koruza: baška in sremška 102.50—107.50; s kakovostno garancijo 110—112.50; za december-januar 115 do 120; za marec, baška Donov 132.50—137.50; za april-maj 137.50—140; umetno sušena 135 do 137.50. Moka: baška »Ox« 295—300; »x/c« 265 do 275; »x/c« 245—245; »x/c« 190—200; »x/c« 150—160. Otrbi: baški 97.5—102.5.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (19. t. m.). Pod vtisom mirnega razpoloženja na budimpeštanski terminski borzi, so bili kupci na dunajski borzi bolj rezervirani in se je promet gibal v ozkih mejah. Cene so ostale v glavnem nespremenjene. Podunavska koruza se je za marec - april nudila po 100 Kš ex šlep Dunaj. Uradno notirana vključno prometni davek in carina, fco. Dunaj: pšenica: domača 31 — 31.75, madžarska notska 36.25 — 37.25; rž: march-eldska 25.5 — 26; koruza: 25 — 25.5.

Les

Ljubljanska borza (20. t. m.). Tendence nespremenjena. Zaključen je bil 1 vagon neobrobjenih hrastovih plohov in 1 vagon hrastovih podnie. Povpraševanje je za 3000 komadov hrastovih pragov (2.60 x 25 x 14 x 11/12), za 2000 komadov hrastovih pragov (2.60 x 24 x 14 x 11/12), za ca. 3000 kub. m. kratke, smreke - jelke (1.350 m, od 10 m šir. navzgor, media 13/14 cm. dobelina 13, 18 in 24 mm) ter za 2000—3000 kub. m. bukovih testonov (2.25 m, 20 mm, 10—25 m).

Živina

Ljubljanski živalski sejem (20. t. m.). Na današnji sejem je bilo prignanih 206 konj, 49 volov, 60 krav, 15 telet in 177 prašičkov za rejo; prodanih pa je bilo 24 konj, 9 volov, 26 krav, 13 telet in 120 prašičkov. Čene volom so za spoznanje popustile. Donor je bil slabši kakor pred 14 dnevi in tudi upcija ni bila znatna. Za kg žive teže se plačevalo (v oklenajih cene zadnjega sejna): voli I. 10.25 Din (10.50), voli II. 9.50 in (9.50), voli III. 8.50 Din (8.50—9), krave debele 6—7 Din (6—7), krave klobasne 8.50—5 Din (4—5), teleta 13—14.50 Din (13—14.50).

Dunajski svinjski sejem (19. t. m.). Donor: 14.509 komadov, od tega 8410 iz Jadranske, 4050 iz Poljske in 5755 iz Madžarske. Navzile prilično živahnemu povpraševanju so se pitane svinje ocenile za 5—10 rošev, mesne pa za 15—20 grošev. Za kg žive teže notirajo: pitane svinje I. 1.30 do 1.35, angleške križane 1.95 — 2.20, mesne poljske 1.75 — 2.25, pozenske 2.20 — 2.60.

Iz življenja in sveta

Koliko nas gomazi pod solncem

Porast človeštva v trinajst letih — Polovico ljudi živi v Aziji — Kitajska sama ima več življa nego cela Evropa — Brezdomovinci

Društvo narodov je objavilo pred sedavnim knjigo statističnih podatkov, ki vsebuje številke iz vseh dežel na svetu. Posebno zanimivi so tisti podatki, ki se tičejo naraščanja zemeljskega prebivalstva in sicer predvsem v razdobju od l. 1913.—1926. Leto dni pred veliko vojno so izračunali na podlagi ljudskih štetij in primerjav, da živi na našem planetu 1808 milijonov ljudi. Do konca l. 1926. je to število naraslo na 1922 milijonov.

V 13 letih je znašal prirastek 7 odst. ali prilično 0,5 odst. na leto. V tem trenutku je bilo torej okrog 1950 milijonov ljudi, če je človeštvo naraščalo v istem ritmu, in v kratkem dosežemo dve polni milijardi.

Kar se tiče razdelitve te mase na posamezne celine, pravijo omenjene statistike, da živi

več nego polovica človeštva (1026 milijonov duš) v Aziji.

Evropa šteje 514 milijonov prebivalcev; Amerika 232 milijonov. Afrika 146 milijonov, Oceanija 9 milijonov. Azija

je imela največji absolutni prirastek ljudi v razdobju od l. 1913.—1926. namreč celih 48 milijonov. Relativno največji prirastek, 15 odst. v 13 letih, pa je imela Avstralija. Z najmanjšim relativnim prirastkom, 3 odst. v istem razdobju, se postavi lahko Evropa — tu se kažejo učinki svetovne vojne.

Kitajska ima samo 64 milijonov prebivalcev manj nego vsa Evropa

in ker je nje relativna porast večja, jo bo dosegla v nekoliko letih.

Vojna je ustvarila novo kategorijo svetovnih občanov, ki jih prej nismo poznali. To so brezdomovinci. To so večinoma Rusi, Armenci in Ukrajinci, kar jih ovirajo prelake poti: poleti prah in blato pozimi. V mestu je zelo tiho. Ves promet se vrši po glavni ulici, kjer stoji banka, pošta in dve trgovini. Pismonoša ne nosi pisem na dom. Vsak se mora osebno potruditi na pošto: tu se zbirajo meščani in se pogovarjajo o novicah. Ponoči vlada tema in mora vsak nositi lučko. Sicer pa zahteva magistrat, naj ostanejo ljudje doma: saj je dan zadosti dolg za posle in pogovore. Zvonci so prepovedani. Ob vsakem vходу visi starinski tolkal ali klavir. V nedeljo so vsi meščani seveda pri maši... A ne mislite, da je to sila nekega gnezda v notranjosti dežele. Mesto Karmel je nastalo umetno, v neposredni bližini San Franciska ob oceanijski obali. Zgradili so ga milijonarji, ki so utrjeni od vsemestnega življenja. Vsakdo, ki hoče tu stanovati, se mora odreči osebni prostosti in upoštevati drakonske postavne zadnjaškega magistrata Sicer pa ima to mesto le malo stalnih prebivalcev. Meščani prihajajo samo na počitek ob koncu tedna. Tu si hočejo osvežiti duha in se rešiti sodobne tehnike kulture. In ameriški duh se lahko osveži samo daleč od kopalnic, telefona, elektrike. Vse te novotarije so v Karmelu strogo prepovedane, da niti ne govorimo o radiu, tem najhujšem biču utrjenega človeštva.

Tiho mesto

Mesto Karmel ni tlakovano, nima elektrike ne vodovoda. Ulice so poraščene s travo. Avtomobilov ni videti, kar jih ovirajo prelake poti: poleti prah in blato pozimi. V mestu je zelo tiho. Ves promet se vrši po glavni ulici, kjer stoji banka, pošta in dve trgovini. Pismonoša ne nosi pisem na dom. Vsak se mora osebno potruditi na pošto: tu se zbirajo meščani in se pogovarjajo o novicah. Ponoči vlada tema in mora vsak nositi lučko. Sicer pa zahteva magistrat, naj ostanejo ljudje doma: saj je dan zadosti dolg za posle in pogovore. Zvonci so prepovedani. Ob vsakem vходу visi starinski tolkal ali klavir. V nedeljo so vsi meščani seveda pri maši... A ne mislite, da je to sila nekega gnezda v notranjosti dežele. Mesto Karmel je nastalo umetno, v neposredni bližini San Franciska ob oceanijski obali. Zgradili so ga milijonarji, ki so utrjeni od vsemestnega življenja. Vsakdo, ki hoče tu stanovati, se mora odreči osebni prostosti in upoštevati drakonske postavne zadnjaškega magistrata Sicer pa ima to mesto le malo stalnih prebivalcev. Meščani prihajajo samo na počitek ob koncu tedna. Tu si hočejo osvežiti duha in se rešiti sodobne tehnike kulture. In ameriški duh se lahko osveži samo daleč od kopalnic, telefona, elektrike. Vse te novotarije so v Karmelu strogo prepovedane, da niti ne govorimo o radiu, tem najhujšem biču utrjenega človeštva.

Prvi kadilec

Rodrigo de Jerez, eden izmed Kolumbovih spremljevalcev, je bil prvi kadilec v Evropi. Povrnili se je iz Amerike v rojstni kraj Ayamonte s pipo in veliko zalogo tobačnega lista. A ko je prvič pričel kaditi, je stekla njegova preplašena žena naravnost k župniku in sporočila, da je njen mož obleden: peklenjski dim mu puha iz ust. Torequemada, sloviti inkvizitor, se je osebno zanimal za novo pohujšanje in Rodriga za več let vtaknil v ječo. Ko so reveža zopet spustili na prosto, je bilo v istem Ayamontu že več sto kadilcev. Zdaj je sklenil magistrat Rodrigovo rojstno hišo zaznamovati z mramorno spominsko ploščo. Stroške je prevzela španska tobačna režija, ki seveda mora biti hvaležna prvemu mučenikemu kadilcu. Če bi zdaj vstal grozni Torequemada iz groba, bi se hudo zavzel: še duhovnik vstopi večkrat na leco s cigareto v ustih in španski deželi!

»Hvala. Saj vidite... delam. In vam?«

»Čisto dobro... Jaz...«

»Kaj vam torej prinesem? Juho z zdrobom? In potem?«

Šla je in se je vrnila s krožnikom vročih juhe. Pomenek ni bil mogoč, ker je stregla tudi sosednim mizam. Pokosil je, plačal, pomislil in položil poleg krožnika deset dinarjev napitnine, čeprav je to presegalo njegov finančni položaj.

Potem je šel. Zvečer je stopila Ana Ivanovna, odeta v čisto mičen kožuho, vinast plašč in z dražestnimi, čeprav ceninimi lakastimi čevlji na nogah, v neko restavracijo, da bi večerjala. Tu pa tam si je privoščila ta luksuz po težkem dnevnem delu. Nič ne bi v njej spoznal natakara. »Plačlilni! Je dlini list!« je dejala.

Eleganten plačilni natakak je priskočil, se sklonil nad njo, ko je proučevala jedilni list, in vprašal: »Kaj želi gospa?«

»Dignila je glavo: »Ivan Mihajlovič! Vi?«

»Da... Imam tu... večerno službo...« je odgovoril s turobnim naslovom »plačilni«. »Kaj smem prinesiti?«

Naročila je večerjo in ko je odšla, je našel poleg njenega krožnika desetak. Zdelo se mu je, da je ta denar spoznal.

Gregor Sokolnik, predsednik sovjetskega petrolejskega sindikata, je postal sovjetski poslanik v Londonu.

Tobačni konzum na zemlji

V zvezi z odkritjem spomenika Rodrigu de Jerezu, prvemu kadilcu, prinašajo španski listi naslednje podatke o neverjetnem napredovanju tobačne industrije po vojni. Na prvem mestu so Zedinjene države s 146 tisoč tobačnih delavcev, ki izdelajo do 100 milijard cigaret letno, na drugem Angleška z 41 milijardami, nato Nemčija z 29, Japonska z 28 itd. Tekom zadnjih 10 let se je produkcija skoro podvojila. Kar se tiče osebnega konsuma, so najhujši kadilci Angleži, ki porabijo po 811 cigaret letno. Na drugem mestu stoji uboga in mala Avstrija z 719 cigaret, dočim pride na povprečnega Američana 682 cigaret itd. Zato pa stalno narašča konzum cigar. Največ jih pokažijo Holanci: po 150 letno in Američani: po 62. Ostali narodi so menda prenervežni za ta užitek: dobra cigara zahteva časa in duševnega miru. Zenske in mladi moški so se navadili cigaret med vojno, ko so trpeli pomanjkanje in v bojni črti doživljali dosti razburjenja. V kolonijah pa kaže vedno večja priljubljenost cigaret kulturni napredek in porast samozvesti pri domačem ljudstvu. Zamorci, Indijci i. dr. kadijo cigarete, da se približajo belim ljudem, čijih navade posnemajo, dasi jih sovražijo.

Koledarske težave v sovjetski Rusiji

Kakor znano, se na Ruskem postopno uvaja »nepretrgani teden« s 7 delavniki. Od l. t. m. velja v Moskvi za vse državne urade in po državi potrpana gledališča (tudi Hudožnike). A vladni odbor za to reformo se še vedno ne more zediniti glede novega koledarja, ki bi zavrnil vsak spomin na nedeljo. Od kraja je odbor predlagal sledeča lepa imena: zvezda, srp, klavir, snop, solnce i. dr. (namesto ponedeljka, torika itd.), a predlog je naletel na ogorčen odpor. Organ delavcev »Trud«

Žrebanje v državni razredni loteriji

Dne 17. nov. 1929 so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 4000 št. 7.657, 55.863.

Din 2000 št. 20.079, 58.278, 123.801.

Din 500 št.: 5.719, 5.768, 5.793, 7.510, 7.545, 7.549, 7.631, 17.901, 17.911, 17.917, 17.923, 17.940, 17.988, 17.993, 20.033, 20.090, 20.121, 20.179, 30.928, 30.931, 30.952, 31.000, 40.516, 40.519, 53.407, 53.416, 53.432, 53.441, 53.459, 53.484, 55.803, 55.821, 55.854, 55.865, 58.340, 58.377, 75.761, 75.789, 84.547, 84.558, 84.655, 84.687, 91.703, 91.709, 91.719, 91.764, 99.799, 99.834, 99.847, 99.885, 100.708, 100.745, 103.131, 103.142, 115.609, 115.638, 115.649, 115.672, 115.691, 120.126, 120.128, 120.169, 120.180, 120.182, 120.252, 120.255, 123.818, 123.905, 123.965, 123.977, 124.000.

Žrebanje se bo vršilo do 2. decembra 1929. Za tekoči razred so vse polovične in četrtinske srečke razprodane. Imamo le še nekaj celih na razpolago.

Za novo kolo bomo pravočasno priložili naročilnice. Srečke pridejo v promet po 10. decembru.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19.

En gross! Oglejte si za Miklavža En detail!

Igračne vozičke, skiro, kolesa, otroške vozičke, kolesne dele, pneumatika, — Srečena vsakovrstna popravila, posiljanje, lakiranje.

OTON ZEMELROK, Ljubljana, Martijin trg št. 8. Ceniki franco! Plačljive obljave!

STAVBNA OBRT!

Za postopek pri izsuševanju stavb D. R. P. in inozemske patente po katerem se s stroji nove stavbe v treh do štirih dneh izsušujejo, oddamo monopol za Jugoslavijo.

Nov in popoln uspeh!

Slijano preizkušen v vseh delih Nemčije in inozemstva. Nekateri stroji v Jugoslaviji že obratujejo.

Nad 4 milijoni kubnih metrov v glavnem za državne in občinske oblasti izsušeni. Velika priročnost za zaslužek. Resni in kapitala zmogni interesi. ki so dobro vpeljani pri oblastih in v stavbni stroki, naj se obrnejo na »DEUBA«, Hannover, Stüvesstr. 7, Nemčija

vprašuje: »Ali ne bo prebédasto slišati: solnce nam ne smete zasesti, na ta dan smo določili svojo sejo, v zvezdo pa imamo gledališko predstavo itd.? Razen nesmiselnosti oživljajo ti stavki pogansko vero v solnce in zvezde.« — Isti list predlaga druga, bolj zavedna imena: politdan (ponedeljek), vojni dan (torek) dan komunistične omladine (sreda) itd. Večinoma pa so delavci za to, da bi sploh izgubili dnevi svoje označbe; stare so neumestne, a nove bi povzročile zmedo. Boljše bi bilo pisati in govoriti samo: 16. XI. t. l. ali 1. V. prihodnjega leta! A na ta način bi lahko nastale pomote in ljudstvo sploh ne bo hotelo govoriti samih števil. Zato predlaga v »Trud« samem neki drugi dopisnik, da bi obdržali dosedanja imena in črtali samo soboto na nedeljo, ker sta židovski in krščanski praznik. Potem bi imel teden samo pet dni in bi sledil petku vedno takoj po nedeljek...

LUKA MENARD

Import čaja

skladnica se nahaja

Celovška cesta 14

(prej av. čarna Kopac) 14194

Radio

Izveček iz programov

Četrtek, 21. novembra

LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnika. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Nekaj zanimivosti o Angliji in Angležih. — 19: Srbohrvaščina. — 19.30: Portreti iz svetovne literature. — 20: Koncert godbe Dravske divizije: koračnice. — Mešan program. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Koncert radio-orkestra.

Petek, 22. novembra

LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnika. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Morzejevi znaki (g. Povše). — 19: Delavska ura. — 19.30: Italijanska. — 20: Glasbeno predavanje (dr. Čerin). — 20.30: Varieteni večer. — 21: Koncert klasične glasbe. — 22: Napoved časa in poročila.

ZAGREB 12.30: Reprodukcijska glasba. — 17.30: Popoldanski koncert radio-orkestra. — 20.35: Večerni koncert. — BEOGRAD 12.40: Reprodukcijska glasba. — 18: Prens koncerta iz kavarne »Moskva«. — 20: Prens koncerta iz kavarne »Moskva«. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19: Koncert orkestra in solistov. — 20: Lajka glasba. — 21: Koncert moderne glasbe. — 22.15: Lajka godba. — BRNO 16.30: Koncert komorne glasbe. — 19.30: Prens iz gledališča: Offenbachova opereta »Orfej v podzemlju«. — 22: Prens koncerta iz Prage. — VARŠAVA 19.25: Koncert lahke glasbe. — 20.15: Koncert poljske in madžarske glasbe. — DUNAJ 11: Popoldanski koncert. — 16.30: Glasbena akademija. — 20: Koncertni večer. — 22: Koncert godbe za ples. — BERLIN 16.30: Popoldanski koncert. — 17.30: Lajka godba orkestra. — 20: Poljuden orkestralni koncert. — 21: Komorna glasba. — Lajka godba orkestra. — FRANFURT 16: Popoldanski koncert. — 19.30: Koncert orkestra mandolin. — 20: Prens programa iz Stuttgarta. — LANGENBERG 17.30: Večerni koncert iz Frankfurt. — 20: Koncert filharmoničnega orkestra: Mozart in Beethoven. — 22: Zahvalen program in godba za ples. — BUDIMPEŠTA 9.15: Popoldanski koncert. — 17.40: Citraški koncert. — 20.15: Prens koncerta iz Varšave. — Ciganska godba. — LONDON 20.45: Pevski koncert. — 21: Prens simfoničnega koncerta. — 23: Ruske pesmi. — 23.20: Presenečenja. — RIM 17.30: Popoldanski koncert. — 21: Odločki iz italijanskih operet.

Moja prijateljica je vedno dobre volje. Pri glavobolu, migreni in mesečnih motnjah vzame nekaj

Pyramidon

ki takoj pomagajo in so popolnoma neškodljive. Zato bo sedaj moj princip: Vedno morajo biti Pyramidon-tablete v hiši!

Pristne samo v originalnem zavoju „Meister-Lucas“.

Sokol

Razpis službe glavnega urednika »Sokolskega Glasnika«. Starešinstvo JSS razpisuje službo glavnega urednika »Sokolskega Glasnika«. Mesečna nagrada po dogovoru na temelju stavljenih zahtev. Pogoji: znanje slovensko-srbohrvaškega jezika in tehnična usposobljenost za pomoč pri »Prednjaku«. — Polna dnevna zaposlenost. — Nastop službe 1. decembra t. l. — Ponudbe z dokazili po pristojni župi na starešinstvo Jugoslovenskega Sokolskega Saveza. Ljubljana, Narodni dom. — Starešinstvo JSS.

V svoji 22. številki prinaša Sokolski Glasnik na uvodnem mestu razmišljanje o našem razmerju napram italijanskim aspiracijam na dalmatinsko obalo in upoštevanje velikega napredka Dalmacije v zadnjih 10 letih, ki ne bi bil nikdar nastal, ako bi ta zemlja bila pod tujim jarmom. Nadaljnja vsebina obsega članek br. Parzerja: Problemi sokolskega bratstva, dalje popis slavnosti vojaško-sokolskih v Pragi dne 28. oktobra t. l., nakar sledi daljša okrožnica zletnega odbora v Beogradu na društva in župe. Vsa ostala številka obsega poleg podlistka o Lužičkih Srbih razne vesti iz Saveza in žup kakor običajno. Škoda, da je radi pomanjkanja prostora moralo izostati gradivo o seji saveznega P. O. v Brodu in saveznega odbora in zbora župnih načelnikov v Zagrebu. — Številka ima 4 slike.

Sokolsko lutkovno gledališče na Taboru je ponovilo v nedeljo igro »Marbuel« ob napolnjeni dvorani s prav lepim uspehom. Sodeloval je oddelek društvenega orkestra, ki je malčkom izsviral par poskočnih melodij. Predstava je vsestransko imela gladek potek ter prica, da lahko pričakujemo še mnogo lepega od našega lutkovnega gledališča. Zlasti pa moramo ponovno omeniti krasno scenarijo, delo br. Skrušnega ml.

Zahvala 14231

Čet hvalažnosti, ljubimci me vede, da se javno zahvalim vsem, ki so postorili, da se je moja mati

Marija Baloh

tako lepo preselila v večnost.

Zahvala naj prejmejo: Univerzitetni profesor dr. Stroj, ki si je dvakrat duševno potolažil, mestni župnik Iv. Barle, ki si je pokopal pesniški Silvin Sardenko za krasno cvetje, pisatelj Fr. Ka. Meško, župnik iz Sel pri Mariboru, za zadnje pismo, župnik-pisatelj Iv. Vrhovnik, gospa Albin Bogataj, sestra dekana A. Koblarja, gospica Agata v gostilni pri Križankah na cvetje, dr. VI. Pegan, župan Leo Pristavec v rojstni vasi moje matere, župan Ivan Oražem v Mostah in njegov tajnik Fr. Comič, obo med. Pavel Golob in Marko Prosen, veleposelnik Fr. Dolenc v Stari Loki, koografi D. Rovšek, gospa Tilar in vsi, ki so si v hiši stregli, dirigent opere - komponist Marij Kozol, ki si še ob mrtvaškem odru slozpomnil moje besede: Kako se mati... Vsem nebo povni!

Ljubljana, 21. novembra 1929.

IVAN.

Verdier,

generalni superior Društva duhovnikov Sv. Štefana, je določil za naslednika pokojnega kardinala Dubois v funkciji pariškega nadškofa.

Čč. duhovščini

najljudneje priporočam fini črni tirolski koden kot specialiteteto za pelerine. Hubertus plašče itd. Cenam nakup zagotovljen.

Drago Schwab, Ljubljana

Osip Dimov:

Emigranti

Ivan Mihajlovič Petrovski, bivši mornariški častnik, je opazil med šetnjo, da bo ura že skoro dve in da bi bil čas obedovati. Pred kratkim so mu pohvalili novo rusko restavracijo in je sklenil, da gre tja. Kmalu je sedel v majhni, tesni, toda mični gostilniški sobi. Dišalo je še po sveži barvi, zeljni juhi in damskem parfemu. Tega pa niso razžirjali gostje, temveč natakaraice, kajti v tem lokalu so imeli žensko postrežbo. Petrovski je sedel v kot in začel študirati jedilni list. Fini vonj francoskih parfemov ga je razburjal. Kakor se nam večkrat zgodi ob vonjavah, so ga mahoma obšli spomini, Petrograd pozimi, plesna dvorana, zvaneči ritem mazurke in...

... Vonj je postal močnejši in ženski glas je vprašal: »Kaj si želite najprej? Juho z zeljem ali juho z zdrobom?«

»Ana Ivanovna! Vi?« je vzkliknil Petrovski presenečen.

Ana Ivanovna je stala pred njim v belem predpasniku in ustnice so se ji stisnile v turoben nasmeh. Dvignil se je in ji podal roko.

»Ali se še spominjate na mornariški ples? Na Petrograd pozimi...? Moj Bog! Nisem pričakoval da vas srečam tu! Kako vam gre? ...«

medij v mrazu. ako malto primešate

»ANTIFREDDIN«

Dobavi Vam ga Ljubljanska komercialna družba Ljubljana, Bleiweisova 18.

V morete zidati

Obl. koncesijonirana Šoferska šola

GOJKO PIPENBERGER

Ljubljana, Dunajska cesta 15

Pisarna in informacije: Rutarjeva 9

Zahtevajte prospekte!

KLAVIRJI!

Tovarna klavirjev Seiler. Nemčija, ustanovljena l. 1840. izdeluje prvovrstne instrumente, nepokostljive v glasu in izdelavi. Zastopstvo R. WARBINEK, tovarna in izposojevalnica klavirjev, Ljubljana, Gregorčičeva 5, Rimska cesta 2. 14209

Artur Bernades

BELFEGOR

Pustolovski roman

PRVI DEL

Simona, v kateri se je družil svobodoljubni značaj z romantičnim čuvstvom, je bila zaživela po očetovi smrti zelo samosvoje življenje. Kupila si je bila hišo v Anturinu in se tam naselila z Elzo Bergenovo. Ta je zdaj zavzemala pri nekdanji učenci mesto družabnice.

Simona, meneč, da je velika pesnica, je bila zbrala okoli sebe dvor častilcev, ki so se nekaj klanjali njeni lepoti, nekaj pa so jih mikale govorice o njenem velikem imetju. Med njimi so opazili Mauricea de Thouarsa, sinu obubožane rodbine, ki je zastopal neko tovarno avtomobilov in je bil vedno v zadregi za denar. Zanj mladi mož, vnet sportnik, Don Juan plesnih dvoran in barov in zaradi tega trdno prepričan o svoji osebnosti vrednosti, si je začel kaj kmalu domišljati, da mu je treba reči le besedo pa bo lepa Simona njegova.

A kako se je začudil, ko mu je Simona odgovorila: »Ne potrebujem ne moža ne ljubimca. Sklenila sem, da ostanem sama in se ne obtežim z vezmi, ki bi samo omejevale mojo prostost.«

A Simona ni pomislila na ljubezen. Tri mesece po tem, ko je bila odpravila Mauricea de Thouarsa, je postala sužnja svojega srca. Trdnjava se je bila vdala in njen zavojevalec je bil Jacques Bellegarde.

Toda sčasoma se je izkazala Simona tako nemirno, ljubosumno in samosilnoško družico, da se je jelo odkrito in globoko nagnjenje Jacquesa Bellegarde ohlajati in ugašati. Jacques, ki je hotel pred vsem ohraniti svoje moško dostojanstvo in brezhibno izpolnjevati poklicne dolžnosti, je le komaj še nosil verige suženjstva, v katere

ga je uidepala Simona. Njo pa je čedalje bolj vlekel k Jacquesu; samarila je celo o ženitvi. Ker se je branil, je bilo nemalo nastopov, očitkov, solz in prošnj, ki so ga silno razburjale. Misli je že na prelom s Simonino in le strah, da si ne bi storila kaj žalega, kar mu je bila že večkrat zagrozila, mu je še branil, da se ni popolnoma odvezal od nje.

Čprav se mu je mudilo, da bi zbral svoje moči za neizprosni boj s prikaznijo v Louvru, se je prav iz tega razloga namenil, da vendarle ustreže Simoninemu vabilu. Seveda pa je sklenil, da se »po angelsko postovi«, če bi trajala stvar le predolgo v noč.

Baš ko je stopil v atelier, je bila Simona ob navdušenem odobravanju gostov, dokončala svojo odo. Ko je zagledala Jacquesa, je zasijala na njenem obrazu radost, ki so jo drugi po krivem imeli za pesniško znagostavje. Oh, tako malo se je menila za vse to. On je bil tukaj, on, samo njega je še videla, le k njemu se ji je mudilo, samo njegova je hotela biti. Toda vrvež gostov ji ni dal z mesta, kar dušil jo je. Estetje so ji hoteli poljubiti roko, baron Papillon, bogati zbiralec, in njegova baronica, oba enako bedasta in domišljava, sta se kosala, kateri jo bo bolj poveljeval. Lepemu Mauriceu de Thouarsu se je posrečilo, da se ji je približal in jo obsul z najbolj laskavimi pokloni, a Simona ga je zavrnila. Kakor hitro je mogla, je stopila k Jacquesu Bellegardeu, ga prijala za roko in rekla z zamirajočim glasom:

»Oh, vendar si že prišel!«
Tako govoreč ga je objela z dolgim pogledom, polnim nežne graje, in začela tiho kramljati z njim.

Maurice de Thouars, ki ju je z zlovoljno ljubosumnostjo opazoval, je pristopil k petdesetletni ženi s skoro belimi lasmi in strogim obrazom, ki se je že od pričetka soareje tenkočutno umikala v ozadije. Bila je Elza Bergenova, Simonina družabnica.

Pomembno ji je mežiknil na zaljubljenca in grenko dejal:

»Ali je še vedno tako neumna v tega novinarja?«
»Nikar ne govoriva o tem!« je zlovoljno odvrnila Elza. »Omožiti se hoče z njim.«

Lepi Maurice se je zdrnil.

»A on se brani,« je nadaljevala Skandinavka. »Pravi, da je zam preboga. Meni se kar zdi, da mu že preseda.«

»Videti je, da se nekaj pripravata.«

»Kakopak, prizor mi je napravlja. Še odgnala ga bo,« je pre-rokovala gospodična Bergenova.

»Tem bolje,« je z zlovoljnim muhanjem dejal Maurice de Thouars.

V tem je pristopil k Simonini baron Papillon; Jacques Bellegarde je porabil priliko in odšel. Ko se je Simona ozrla, ga je ravno še videla, kako je stopil skozi vrata. Le težka se je premagala, da ni zavpila. Spustila se je v naslonjač in z rokami zakrila dve veliki solzi, ki sta se ji utrli iz oči.

Jacques Bellegarde se je na svojem stanovanju v Antinski avan-niji dobro prespal. Obilen zajtrk ga je spravil v kar najboljšo voljo, da nadaljuje raziskavanja souvrške skrivnosti. Ko je šel iz oblač-nice v sobo, je zagledal svojo gospodinjko, ki je sedela v naslanjaču in čitla »Petit Parisien«. Vrla žena ni bila nobena druga kakor Marižana, zakonska družica Pierra Gautraisa, paznika v Louvru.

»Ali mi lahko storite veliko uslugo?« jo je vprašal Jacques.

»Drage volje gospod Jacques, saj ste vedno tako dobri z menoj. Če količkar mislite, da morem...«

Novinar ji je prijazno mignil, naj molči, in nadaljeval z resnim obrazom, natanko tehtaje vsako besedo:

»Vaš mož mi mora pomagati, da se drevi skrijem v dvorani barbarskih bogov.«

»Vraga,« je vzklila Marižana, »bo pa ni kar tako.«

»O pač,« je vztrajal Jacques, »samo dobre volje je treba.«

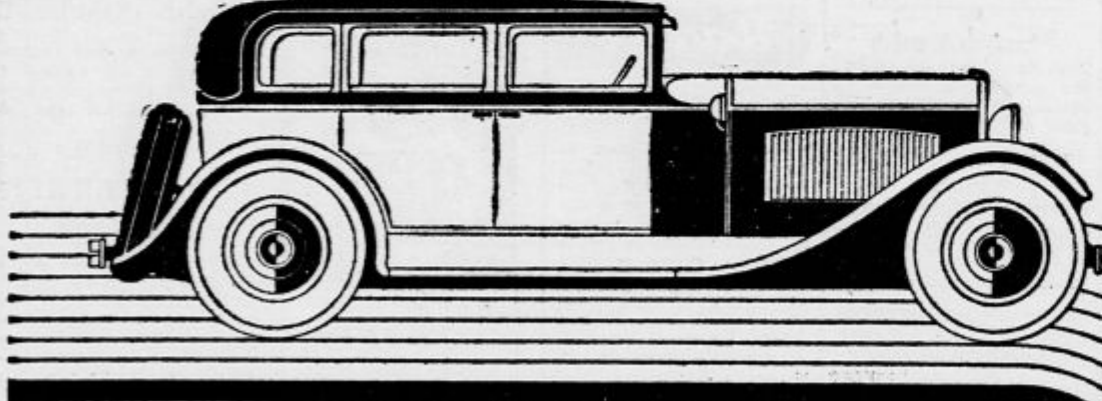
»Poizkusila bom rada, le...«

V predsojbu je zapel električni zvonec.

»Stopite pogledat,« je velel novinar. »Vsekako me ni za nikogar doma.«

Gospodinja se je takoj vrnila in zlovoljno napovedala:

»Že spet ona.«

Ostri ovinki!

Cudovito lepa enodelna Dodge Brothers karoserija sačinjuje en del globokega in širokega chassis-a in je nizko nameščena na dolge gibčne vzmeti. To je karoserija, ki je zgrajena po popolnoma novi metodi: pet delov, ki so električno spojeni v eno celoto, kljubujejo vsem naporom in udarcem. Nenavadno visoka notranjost — poleg tega sigurno in nizko težišče, katero jamči i na ostrih ovinkih za varnost, brezskrbno vožnjo in nudi dobre lastnosti za vsako cesto. Preizkusite Dodge Brothers Six — prepričajte se sami!

DODGE BROTHERS SIX

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo: Automobilski radnja VELAUTO
Filijala Sekule Zčevića Filijala
ZAGREB, Gundulićeva 7; BEOGRAD, Dečanska 23; SKOPLJE, Kej 13. Oktobra 5
Vse rezervne dele za Dodge ima zastopništvo vedno na stovarištu
Product of Chrysler Motors

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri, zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov, od preprostega do najfinišnega, in igrači vozički v zalogi. Več znamk nivalnih strojev, najnovejših modelov, deli in pnevmatika. Ceniki franco. Prodaja na obroke.
TRIBUNA F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Zahvala.

Srčno se zahvaljujemo vsem, ki so spremili na zadnji poti našega preljubega

Hermana

zlasti še onim, ki so poklonili cvetje in nas to-lazili v bridkih urah.

Novo mesto, dne 18. novembra 1929.

Žalujoci ostali.

Prvovrstna apnena jajca

v zabojih po 720 ali 1440 komadov, Din 1.38 za komad postavno Poljčane, vključno zaboja, razpošilja po povzetju

Eksportna družba Matheis, Suppanz in drug, Maribor
poštni predal 6.

Zahtevajte brezplačni oemk poštnim prelo

Srebro Din 160

5 let

Elegantna ploščata nikelj, cilindar ura s kamni kot alka

Ista v gladih skat ljiel »Roskopf«

Najcenejšje ka kovosti »Roskopf«

Petletno jamstvo. Za neod-govarjajoče se vrne denar

Anton Kliffmann
Maribor 136/b
Specialist samo za boljše švicarske ure.

Peki in slaščičarji pozor!

Gradimo moderne pekarnice in slaščičarske instalacije po zelo ugodnih cenah in jako ugodnih plačilnih pogojih. Nadzre in-dukcijsko vse potrebne pekarske in slaščičarske obrti, armaturne dele za parne in običajne peči (vrata, šta, kovana, napje lce; svečljke, pirometre) itd. Nabavljamo pekarske in slaščičarske stroje najmo-dernjših sistemov. — Zahtevajte brezplačne ponudbe, brezplačne ogleda na lcu mesta.

„PAROPEĆ“ k. d.
ZAGREB, Illica br. 69

Hubertus mast

najboljša za lovske in turisticke čevlje.

Izdelovatelji:

Iv. Lapajne, Ljubljana — Moste

Razpis gostilne na račun

na žagi v Soteški pri Straži-Topllice. Pred-nost: verzirana kuharica. Nastop 1. janu-arija 1930. Pismene ponudbe z referencami do konca t. m. na Josip Javornik, lesna ind., Ljubljana, Beethovnova 6.

Radiocenic 1930

FR. BAR LJUBLJANA

je izšel

Zahtevajte brezplačno pošiljatev

TRAPEZ

1906 R.G.A. TRAPEZ

Samo ta znamka vam jamči za odlično kakovost vrhnih in snžnih čevljev. Vsak par se pred ekspedicijo kontrolira in opremi s tovarni številko.

Kupite še danes „Trapez“ vrhnje in snežne čevlje, ker so ti najboljši!

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni svet

Globoko užaloščeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je naš dobri oče, stari oče, soprog, brat, stric in svak, gospod

Joško Jesih

veleposestnik, mesar in gostilničar

dne 19. t. m. po kratkem trpljenju mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 21. novembra 1929, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Medvode št. 38, na farno pokopališče v Presko.

Medvode, dne 20. novembra 1929.

Globoko žalujoci ostali.